AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 37 | PHONE PARK 6407. | WORCESTER, MASS. 13 d. Rugsėjo (September), 1923 | KAINA 5 CENTAI. | Vol. IX.

LIETUVOS ATSTOVU PASKIRTAS BIZAUSKAS. ŽADEIKIS LIETUVOS KONSULIU CHICAGON. V. K. RAČKAUSKAS KELIAUJA LIETUVON

Nuošimtis už Lietuvos paskolos bonus jau atmokama. Angliakasiai galbut susitaikys. Italija užėmė kitas Grekijos salas. Japonijoje apsireiškė cholera. Grekiją su Italija taikys ambasadorių tary ba. Lietuvių emigrantų nesmagumas. Baus grekišką laivą. Japonijoj žuvo 300 ateivių. Japonijoj didelis badas.

LIETUVOS VALDŽIOS PATVARKYMAI.

Bagočius telegrafuoja į Bostoną, kad Lietuvos valdžia nuskyrusi savo atstovu į Suvienytas Valstijas K. Bizauską, gi V. Čarneckis paskirtas į Londoną Lietuvos atstovu. Apart to dar Chicagon paskirta konsuliu majoras Žadeikis, kuris buvo atvykęs su pirmuoju atstovu Vileišiu į Ameriką. Prie to liekasi primint, kad V. K. Račkauskas iš Clevelando yra šaukiamas užimt Londone pirklybos sekretoriaus vietą, prie atstovybės.

SULAIKĖ LIETUVIUS ATEIVIUS.

New York, N.Y. Prieš pirmą dieną Rugsėjo jurėse lenktyniavo laivai, gabenanti Europos emigrantus į Suvienytas Valstijas. Tarpe kitų laivas "Esperanza" atvežė apie šimta lietuvių. Dabar imigracijos valdžia prisikabino prie to laivo, kad jis šešiomis minutomis perplaukė rubežių prieš dvyliktą, ir todėl visi jo pasažierai priskaitoma prie Rugpjučio kvotos. Jei lietuvių kvota Rugpjučio mėnesyj nebuvo išbaigta, jie bus įleisti, bet jai kvota išbaigta, visi bus gražinami. Apart to dar ir laivas bus baustas $200,000, turės pasažierams sugražint kelionės išlaidas. Baltic American linija tokiu budu turės užmokėt $170,000, kitaip laivai nebus išleisti į Europą.

NERIMAVIMAI FACIFIKO VANDENYNO.

Portland, Ore. Japonijos žemės drebėjimas netik kad sujudino Ramiojo vandenyno pakraščius Kalifornijoj ir Kolaradoj, bet ir Oregono pakrantėse. Čia kaip lygiai New Porte, Neath-Kah-Nie, Tilamuke ir Vannon Beach pakrantėse verčiasi vilnys per krantus 20 pėd. augštus. Daugelis laivų, kurie turėjo išplaukt kelionėn, turėjo susilaikyt prieplaukose, kol praeis vandens nerimavimas.

JAPONAI IŠGELBĖJO SAVO BANKAS.

Osaka, Japonijoj. Laike žemės drebėjimo miestuose visur išgelbėta bankų turtas su įvairios rušies pinigais, kurie laikyta Amerikoj padirbtose uždarose. Per gatves gabenta uždaros be jokios sargybos. Sakoma, kar ramumo laiku pinigai taip butų gabenta be sargybos ir jokios priežiuros, butų kilę skerdynės, o ir daugelis bankų darbininkų butų su pinigais pabėgę, bet dabar niekas nežuvo, ir viskas yra cielybėje.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS KALKUTOJ.

London, Anglijoj. Kalkutoj ištiko smarkus žemės drebėjimas, kuris sugriovė daug namų. Namams griuvant užmušta penkiasdešimts žmonių ir antra tiek sužeista. Nukentėjo ir kitos dalys Angliškoj Indijoj, bet Kalkuta atjautė daugiausia.

Tokio vėl papurtė žemės drebėjimas tiktai jau neturėjo tiek jiegos kaip pirmiau. Prie to apsireiškė šiltinė, nuo kurios žmonės skaitlingai miršta.

SUSIMUŠĖ DU KARIŠKI LAIVAI.

Santa Barbara, Cal. Laike tirštų miglų Ramiame vandenyne susidaužė į uolas du skraiduoliai, butent "Young" ir "S.P.Lee". Pirmasis ant vietos nuskendo, antrasis grįžo prie kranto, bet nepasiekęs jį, nuskendo. Daug skeveldrų vanduo išmeta ant kranto, iš ko sprendžiama, kad kur nors toliau žuvo ir daugiau laivų. Ant skraiduolių žuvo 23 žmonės ir 15 tapo sužeistais.

ANGLIAKASIAI PRIĖMĖ IŠLYGAS.

Harrisburg, Pa. Po ilgų derybų ant galo antracito angliakasiai, kalbinami gubernatoriaus Pinchot, priėmė išlygas, kuriomis darbininkams bus pakeltos algos dvidešimtu nuošimčiu. Pakeltasias algas kasyklų operatoriai rengiasi surinkt pakėlimu anglių kainos vienu doliariu ant kiekvieno tono. Gubernatorius tam priešinasi. Sutartis pateks dviem metam.

GREKAI SUDEGINO KONSULATĄ.

Roma, Italijoj. Iš salos Korfu parėjo žinia, kuri paskelbia ištikusį naują incidentą tarp grekų ir italų. Patre. Ten minia grekų demonstrantų užpuolusi Italijos konsulatą, pirmiausia nuplėšė ir sudėgino itališką vėliavą, o vėliaus sudegino ir pačią konsulatą. Šitą žinią patvirtina abi besiriejančių pusių, ir tikimasi, kad šis atsitikimas apsunkys taiką tarp Grekijos ir Italijos.

JAPONIJOJ APSIREIŠKĖ CHOLERA.

London, Anglijoj. Čia gauta iš Kobe žinios, kad Jokuhomoj apsireiškė cholera ir žmonės ėmė staiga mirt. Cholera spėjama prasidėjo nuo to, kad žmonės neturėdami tyro vandens, pradėjo gert iš grabių ir klanų nesveiką vandenį. Taip pat ir valgo ką sugriebdami, nevirtą, kadangi visose žemės drebėjimo suardytose vietose, viešpatauja didis badas. Oficiališkų žinių apie choleros apsireiškimą ikišiol nėra, gal cenzura tokias žinias ne išleidžia.

VOKIETIJA TAIKYSIS SU FRANCUZIJA.

London, Anglijoj. Vokietijos kapitalistai pasiuntė delegaciją į Paryžių, kalbint Francuziją ir Belgiją prie taikos. Delegacija turi mintyje pradėt valstybės kontribuciją atnaujint ir mokėt ją iki galui. Delegacija turi valdžios pilną įgaliojimą ir turi viltį trumpame laike susitaikyt, kad paliuosavus Ruhrą iš okupacijos.

ITALIJA UŽĖMĖ NAUJAS GREKAMS SALAS.

Roma, Italijoj. Italijos kariumenė užėmė salą Paxos, priklausančią Grekijai, ir su ja kelias kitas, mažesnes salukes, kur stovėjo Grekijos laivai. Grekija visus savo laivus iš ten ištraukia. Aiškinama italų okupaciją Paxo salos tuomi, kad italai norį palaikyt tvarką saloj Korfu, kur prasidėjo sumišimai po italų bombardavimui. Okupuotose salose veikia italų kariškoji policija, kuri atiminėja ir konfiskuoja ginklus, surandamus pas neramius gyventojus.

AMBASADORIŲ TARYBA GAVO NAUJĄ DARBĄ.

Paris, Francuzijoj. Italijai nesutinkant, kad "tautų lyga" vestų taikos derybas tarp Italijos ir Grekijos, tam tikslui pasisiulė vadinama ambasadorių taryba. Italija su tuom pasisiulymu sutiko, ir dabar taryba veda derybas. Pirmiausia pasiuntė Grekijai ultimatumą, kuriuomi stato tas pačias išlygas, kokias statė Italija. Reikalauja atlyginimo už nužudytuosius italus, tik prideda, kad Grekijos laivai vieton atiduot garbę Italijos vėliavai, atiduotų ją visų talkininkų vėliavoms.

Ona Vasilaitė,
Worcesterietė, šiomis dienomis parvyko iš Šveicarijos, užbaigusi mokslą Friburgo universitete.

JAPONIJA PRADEDA KELTIS IŠ GRIUVĖSIŲ.

Osaka, Japonijoj. Žemės išgriautuose miestuose pradedama judėt prie kasimo griuvėsių. Iškasta ikišiol Tokio griuvėsiuose 32,564 lavonai kareivių uniformoj. Abelnai lavonų surasta visų miestų griuvėsiuose iki 600,000, bet tai dar neviskas, nes kaskart surandama daugiau. Tarpe kitų atrasta ir 300 svetimtaučių, kurie žuvo griuvant namams. Badas visose pusėse labai atjaučiamas, vietomis žmonės kelia maištus.

ŠAUKIASI FEDERALIŠKOS KARIUMENĖS.

Tulsa, Okla. Gubernatorius Walton šaukiasi į karės ministerį Weeks, kad tas atsiųstų federališką kariumenę privertimui vietinių ir aplinkinių gyventojų, kad tie pildytų jo išleistą proklamaciją, kadangi nė policija, nė valstijos kariumenė negali tai atsiekt. Ministeris vienok nesiskubina kariumenę siųst, ir vietcn to išsiuntė komisiją ištirt, kas ten toje valstijoje darosi, kad jau nuo ilgesnio laiko tęsiasi riaušės.

DIDELĖ EKSPLIOZIJA ANT TRUKIO.

New York, N. Y. Ant Pennsylvania geležinkeliu bėgančio pervažos trukio ekspliodavo vežamas parakas, netoli nuo Amboy, N.J. Kaip ledai lakstė į visas puses lentgaliai sudraskytų skrynių, kuriose buvo supiltas beduminis parakas. Prie ekspliozijos trįs žmonės tapo užmušti ir keturias dešimts sužeista, kaikurie iš jų mirtinai. Nuo ekspliozijos užsidegė ir visas trukis, kurį po valandai pašaukti gaisrininkai užgesino.

TROCKIS TAPO NUŽUDYTAS?

Berlin, Vokietijoj. Čia gauta iš Maskvos žinia, buk Rusijos karės komisorius L. Trotckis tapo nužudytas. Data nė nė nužudymo budas nepaminėta. Gal tai bus tik paskalas, kokių anais metais netruko apie jo ir Lenino nužudymą.

GUBERNATORIAUS PINCHON REIKALAVIMAS.

Harrisburg, Pa. Guberhatorius Pinchot pasiuntė prezidentui Coolidge reikalavimą, kad tas pasirupintų apsaugot šalies gyventojus nuo lupikų anglių pardavėjų, kurie prie progos dabartinių kasyklose darbo pertraukimų, stengsis kelt anglių kainas ir kitaip žmones apiplėšt. Reikalaujama užgint kėlimą kainos už parduodamus anglius. Ką prezidentas atsakys, labai įdomu, be abejonės jis sumanymui pritars, bet ar pritarimas ką gelbės, pamatysime.

DUKART NUTEISĖ VIENU KARTU.

San Francisco, Cal. Teisman tapo statytas tulas C. Kores už pergreitą automobilium važiavimą. Teismas jį nubaudė penkiais doliariais. Kaltininkas teisėjui padėjo ant stalo penkias triubeles, kuriose buvo suvyniota po 100 pavienių centų. Teisėjas perpyko už tokias smulkias dovanas ir jį susilaikęs dar kartą nubaudė $50 ir dešimčia dienų kalėjimo už "teismo išjuokimą". Girdi, tu teismą laikai visai pigiu dalyku....

TURKESTANE ATRASTA RADIUMAS.

Petrograd, Rusijoj. Radiumo instituto išsiųsta ekspedicija surado Turkestano provincijoj Fargana sluogsnius Radiumo. Sluogsnius spėjama čia esant turtingiausiais visame pasaulyje. Ikišiol Radiumo kasyklos buvo žinomos tik Koloradoj, belgiškame Konge ir S. Valstijose, bet Turkestane dabar surastas grumtas duoda daugiausia, 3½ uncijos.

ORGANIZUOJASI ANTI-KLANAI.

Pittsburgh, Pa. Visoje aplinkėje, Pennsylvania, Ohio ir W. Virginijoj organizuojasi slapta organizacija, pasivadinusi "Raudoni vyčiai", kurion nariais priimama katalikai, žydai ir murinai, nepriimama tik protestonus. Organizacijos tikslas bus kovojimas su Ku-Klux klanais. Simboliu šios organizacijos yra degantis ratas, kaip kad pas klanus degantis kryžius. Centras šių vyčių yra Kane, Pa.

JAPONIJOJ KOREAI KELIA REVOLIUCIJĄ.

Maskva, Rusijoj. Čia parėjo žinios iš Harbino ir Pekino, kad koreai Japonijoj, pasinaudoję katastrofa žemės drebėjimo, pradėjo ginkluotus sukilimus prieš valdžią. Tokioj ir kituose miestuose jie pradėjo plėšimus. Generolas Fukada rengiasi prie karės apgulimo paskelbimo. Sakoma, kad koreai nori pasiliuosuot iš japonų valdžios.

RUSIJA MOBILIZUOJA NAUJOKUS.

Ryga, Latvijoj. Rusija paskelbė mobilizaciją taip vadinamos teritoriškos armijos iš penkių šimtų tukstančių. Šaukiama naujokus, nuo 1897 iki 1900 metų gimimo. Sprendžiama, kad Rusija nori suorganizuot naują savo teritorijai armiją, kuri pakeistų dabartinę, taip vadinamą liuosnorių ir "raudonąją" armiją. Kad rengtųsi su kuom kariaut Rusija, niekas nejaučia.

REIKALAUJA MILIJONO DOLIARIŲ DAUGIAU.

Washington, D. C. Prohibicijos viršininkas Haynes įteikė iždo ministerijai reikalavimą dešimties milijonų doliarių ateinantiems metams kovai su gėralais, arba reikalauja vieno milijono daugiau negu kad gavo pernai. Paklausus Hayneso kam jam reikalingi pinigai, jis sako, kad reiks daugiau pagelbininkų samdyt, nors ir taip jau yra jų 1800. Reikalavimas dar ne nuspręstas galutinai, gal parsieis kongrese ir pasipešt už jį.

KU-KLUX KLANAI LAIMĖJO BALSAVIMUS.

Portland, Me. Ką tik pasibaigė balsavimai už priėmimą naujo čarterio, kuris pakeičia visos valstijos miestų valdybą, sulyg Ku-Klux Klanų reikalavimo. Bilius praėjo 1100 balsų daugumos. Sulyg naujo čarterio nebus majoro. Valdyba susidės iš penkių konselmonų ir vieno managerio. Tokiu budu klanai laimėjo ir reikia tikėtis, kad tokia miesto valdyba tuojaus prasiplės visoj Naujoj Anglijoj. Majoras Chapin žada šituos balsavimus likviduot.

ŠALČIAI SU SNIEGO DARGANOMIS.

Buenos Aires, Argentinoj. La Pampo aplinkėse per keturias dienas siautė sniego darganos su dideliu šalčiu, ko pasekmėmis yra sušalimas ir kitaip nusikamavimas kelių tukstančių gyvulių, daugiausia avių. Nuostoliai gyvuliuose ir augaluose apskaitoma iki devynių milijonų pesų.

ĮTARIA LIETUVIUS KOMUNISTUS.

New York, N. Y. Angliakasiai, priklausanti unijai United Mine Workers, įtaria lietuvius komunistus, kurių 86 surengė skerdynes, kurios ištiko pernai vasarą, Herrin, Illinois, kur nužudyta apie 30 žmonių. Visi tie žudikai priklausė lietuvių komunistų kuopai, Herrine.

HARDINGIENĖ TURI UŽTIKRINTĄ GYVENIMĄ.

Marion, Ohio. Mirusiojo prezidento Harding žmona, po mirimui savo vyro turės užtikrintą gyvenimą, nes gauna paliktus jai namus prie Mount Vernon gatvės vertus $100,000 ir pusę įeigų iš namo, kurį samdo laikraštis "Star", kurio leidėju buvo velionis Harding, tik prieš savo mirimą pardavė kitai firmai. Kiti likę turtai eina velionio broliui Jurgiui Harding, kuris gyvena Colube.

REIKALAUJA GRAŽINT HAREMUS.

Angora, Turkijoj. Tarybos naris, Salib Hodja įteikė tarybai reikalavimą, kad butų atnaujintos turkams tiesos, leidžiančios kurtis haremus, kurie prieš metus valdžios tapo panaikinti. Jisai aiškina, kad mahometonų koranas leidžia kiekvienam mahometonui turėt daugiau negu vieną pačią, tad poligamijos teorija ir taip jau sulaužoma, užtai galima pačių turėt kiek kam patinka.

SUGAVO BANKOS BANKRUTĄ.

Boston, Mass. Iš Houston, Texas pargabenta čia J. Marcino, kad atsakytų prieš teismą už subankrutijimą First National bankos miestelyje Waren ir paglemžimą tos bankos pinigų sumoje $230,000. Jis teisinosi, kad pinigus jis paėmęs iš bankos kad pradėjus pramonę, vienok pramonė nenusisekė, ir pinigai žuvo. Bet jis neišsiteisins iš savo šelmystos.

Žinios iš Lietuvos

Nepriima į augštasias mokyklas.

Vilnius. Baigusius mokslą lietuvių ir baltgudžių mokinius, lenkai nepriima į augštesnias mokyklas. Tai keisčiausis dalykas, kuomet užrubežiuose lietuviai priimama, kaip Francuzijoj, Anglijoj ir Vokietijoj, lenkai elgiasi kitaip.

Konduktoriai neima pinigų.

Kaunas. Valdžios yra prisakyta gatvekarių konduktoriams neimt tulos rušies pinigų. Kokių reikia neimt, gatvekariuose ant toblyčios pažymėta, nurodant numerius ir parašus. Bet konduktoriai neima ir gerųjų, bile tik sutrintas ar numeris neaiškus.

Rekvizavo lietuvių įstaigas.

Vilnius. Pilicija nedavus žinios, umai rekvizavo lietuvių tris įstaigas, butent Lietuvių Kliubo kambarius, Laikinojo Lietuvių komiteto ir Jovaišaitės ir Mikalauskaitės valgyklą, kur jos duodavo dykai neturtingiems lietuviams pietus. Tokiu budu lenkai seka Voseckio pėdomis.

Neleidžia mokintojaut.

Švenčionys. Vietinės lietuvių gimnazijos mokintojum lietuviai buvo valdžiai rekomendavę mokintoją Untulį, bet lenkų valdžia jį netvirtino, nes, girdi, jis nėra Lenkijos pilietis, iškažinkur atsikėlęs. Tada lietuviai rekomendavo kunigą Čiburną, ant vietos gimusį, bet ir tą netvirtina, ir prašymą atmetė. Tikrai tai senųjų rusų taktika.

Paminėjimo pačtinės markės.

Kaunas. Pačto valdžia, paminėjimui prijungimo Klaipėdos prie Lietuvos, išleido pačtines markes, kurių leidžiama kiekvienam žmogui nusipirkt du kompletu, po 13 markių. Pardavinėjimui šių markių skiriama trįs dienos, visuose pačtuose. Du kompletai šių markių kainuoja 12 litų ir 51 centą.

Perėmė geležinkelius.

Klaipėda. Klaipėdos direktorijai pareikalavus, Lietuvos valdžia perėmė Klaipėdos krašto geležinkelius, ir dabar Klaipėdos krašto geležinkeliai skaitosi jau Lietuvos geležinkeliais Ikišiol geležinkeliai vis dar buvo tvarkomi Vokietijos geležinkelių direktorijos. Dabar Vokietija su šiais geležinkeliais nieko neturi.

Protestas už Vilnių ir Klaipėdą.

Abeliai. Čia žmonės per atlaidus suruošė protestą prieš talkininkus (tautų lygą ir ambasadorių tarybą), kam ta atidavė lenkams Vilnių ir dabar mėgina leist lenkams Klaipėdoje įsivyraut. Proteste pažymėjo, kad lietuviai neatsisakys nuo Vilniaus, ir jei kito išėjimo nesuras, panaudos visas savo jiegas Vilniaus atgavimui.

Sekretorius mušė už neprisipažinimą.

Vištytis, Vilkaviškio aps. Į valsčiaus raštinę atėjęs A. D. ėmė bartis ant valsčiaus viršininko, kam tas laiko tokį sekretorių, kuris jį nusivedęs į savo kambarius, sumušė. Paklausus, ar jis pažintų įtariamą žmogų tas tiesiok parodė į sekretorių. Paaiškėjo, kad tas nusivedęs į savo kambarį reikalavo jo prisipažinimo prie medžių vogimo, gi neprisipažįstant, mušė.

Latvijos laikraščių juokai.

Klaipėda. Neseniai iš visos Lietuvos surinktų kiaušinių atgabenta į Klaipėdą jų 400,000, kad iš Klaipėdos juos išgabent į Angliją, bet išgabenimas nepavyko, nes čia nebuvo tinkamo laivo su ledaune, kad kiaušinius apsaugojus nuo sugedimo. Tada laivas "Thor" tuos kiaušinius nugabeno į Liepojų, ir ten sukrovus į laivo ledaunę, išgabenta Anglijon. Dabar Latvijos laikraščiai iš to sau juokus krečia. Girdi, Lietuvai perbrangiai kiaušinių išgabenimas kainuoja, o ypač per Klaipėdą.

BĖDOS SU LENKAIS.

Lenkų istorikas M. Bobrzynskis rašo, kad per paskutinį šimtmetį lenkų jaunuomonei įskiepyta ypatingas lenko žuvusios Rzečpospolito piliečio idealas. Kas drįsdavo tokio "lenko" nepripažint, kas bandydavo pasiremdamas istorijos daviniais išrodinėt kitokį lenką, tas skaitėsi kuone tėvynės išdaviku. "Lenkas" XVIII ir kitų šimtmečių buvo šitaip atvaizduotas.

Tai buvo lenkas kontušu aprėdytas su karabele prie šono, puikiai jodantis ant žirgo, greitas tėvynei į pagelbą, smarkus, mušantis neprietelius, katalikas, įrašytas į škaplerius, uoliai kalbantis karunkas, doras ir pavizdingas tėvas ir žmonos vyras, skandinantis vengrų vyne kaimyniškus nesutikimus, besididžiuojantis savo bajoriška lygybe, dailiai lotyniškai kalbantis, jezuitų konvikte išauklėtas, atsidavęs visuomenės veikimui, taikus seime, Katonas tribunole, gerbiantis karaliaus majestotą, kovojantis už laisvę ir tikybą... Tik keista, sako toliau Bobrzynskis, kad nieko nerašoma, ar tasai lenko idealas mokėjo valstybinius mokesčius. Laisvė, tolerancija, vidujinių nesutikimų ir kovų stoka buvusioj Lenkijoj — štai kuom girdavosi ir dabar giriasi tai ir ką statydavo pavyzdžiu visai Europai. Bet M. Bobrzynskis, išstudijavęs lenkų istoriją, negali bent naujųjų laikų lenkams tokių idealų pripažint. Tikybinė tolerancija tik laikinai XVI amžiuje švietė ir tai dėl to, kad neturėta gilaus tikybinio jausmo. Toliau sekė ilgas periodas tikybinių persekiojimų. Paskutiniais šimtmečiais lenkams, anot Bobrzynskio, nėr kuom girtis, kas gera buvo, tai Jagėlonų ir jų pirmtakunų laikais.

Naujas lenkas pasidarė kitoks, egoistiškas, netolerantiškas, godus, perdaug besigiriantis, visur besididžiuojantis prieš žemesniuosius, dažnai besilenkiantis prieš augštesniuosius. Net Francuzijoj lenkai neturi geros garbės. "Il est mur, comme le polonnais" (girtas kai lenkas), paprastas Francuzijoj priežodis.

Keliari metai naujausios lenkų istorijos irgi rodo, kad lenkų tauta reikia visai kitaip suhudavot, negu tai yra padaręs Al. Senkievičius savo trilogijoj ir anie rašytojai, kurių lenko idealizavimą mini M. Bobrzynskis.

Nekalbant apie žydų, baltgudžių, ukrainų skriaudas, begalinius jų prispaudimus, varžymus, męs lietuviai pakankamai atjaučiame lenkų tautos žiaurumą ir vylingumą ant savęs. Jie netik kitus moka skriaust, bet dar ir rėkt, kad patys lenkai visur yra skaudžiami.

Štai dabar ant lietuvių lenkai duoda skundus Tautų Sąjungai, buk Lietuvoj lenkiškai kalbantys piliečiai nešą didiausią ant savęs prispaudimą. O Kauno lenkų dienraštis "Dzien Kowienski" siuntinėja į visą Lietuvą ankietas, kad surinkt turbut tokiems pasiskundimams medegos. Prie to prisideda ir lenkų frakcija seime. Štai Kaune karmelitų banyčioj lenkai pradeda prieš lietuvius vaidus. Štai Vilniuj, Seinuose, Švenčionyse uždarinėjama lietuvių mokyklos, persekiojamos prieglaudos, ištremiami dešimtimis lietuviai, kiti kišami į kalėjimus. Argi tai nos istoriškos lenkų tolerancijos ženklai?

Įtart galima lenkų politikus, kad jie tyčia viską daro, kad tik lietuviai negalėtų susitaikyt su lenkų liaudimi. Viešpataujanti dabar endekų partija, senos datos, dvarininkų vadovaujama, galbut norėdama nukreipt liaudies akis nuo žemės reformos, nuo priverstino dvarų parceliavimo, nuo vidujinės ekonomiškos suirutės, stengte stengiasi visuomenei išrodyt, kad visos Lenkijos nelaimės nuo svetimtaučių paeinančios. Tarp anų pavojingųjų svetimtaučių ne maža vietos lenkai ir lietuviams duoda. Juk juokai tik skaitant kaip Varšavos dienraščiai rašinėja, kad lietuviai bombas Varšavoj pakasinėja.

Lietuviai kantrus, bet ir didžiausiai kantrybei gali ateit galas, ir tada protas nesuvaldys jausmų. Girdėdami tolydžiuj apie nepaliaujamas skriaudas esantiems lenkų okupacijos broliams, lietuviai gali pagalios griebtis tokių pat priemonių pas save, namie. Juk bėsama gi ir Lietuvos republikoj lenkų mokyklų, kurios irgi gali but suvaržytos ir uždarytos. Žinoma, kad tai nepatartinas iš musų pusės žingsnis, nes vietos lenkai ne visuomet gali atsakyt už savo viengenčių darbus ir labiau dėl to, kad represijos veda prie dar didesnių bėdų, kurios galų gale tenka patiems prispaudėjams. Bet pakartojame, kad anos pusės eksterminacijos politika gali konsekventiškai privest prie panašių žingsnių ir kitoj pusėj.

Teisingai pasakė čekoslovakų užrubežinių reikalų ministeris Beneš, kad Lenkijos tautiškos mažumos galėtų labai džiaugtis, jei jos turėtų tokias teisas, kokias turi Čekoslovakijoj lenkai. Tą patį galime ir męs, lietuviai lenkams pasakyt. "L.Ž."

BALTIC STATES BANKOS PASKELBIMAS.

Šiuomi paskelbiame, kad ir vėl jau apmokama nuošimčiai už L.L.Paskolos prinokusius kuponus.

Daugelį turėjome užklausimų kaslink apmokėjimo nuo Lietuvos laisvės paskolos bonų, taipgi matėme tulus abejojimus kaslink L.L.Paskolos bonų vertės, dėlto, kad per tulą laiką kuponai nebuvo apmokami.

Šiuomi pranešame, kad gavome iš Lietuvos finansų, prekybos ir pramonės ministerijos pinigų apmokėjimui viršminėtų kuponų, ir kurie turite jau prinokusius kuponus, dabar jau galite atsiųst į musų banką, be jokio užvilkimo.

Kaslink vertės Lietuvos bonų, jokios abejonės neturėkite dėlto, kad Lietuva šiadien yra daug geresniame padėjime negu kitos valstybės Europoje, dėlto, kad skolų turi mažiausia, ir yra patartina, visiems labai, kurie jau turite, ir kurie dar neturite, pirkt Lietuvos bonų, kiek tik kam yra galima, nes negana to, kad gaunate už Lietuvos bonus gerą nuošimtį, bet be to dar ir Lietuvai prigelbstite atsibudavot ir tuomi patim gintis nuo priešų. Lietuvai reikia musų pagelbos, ir pasiulydama bonus pirkimui, neprašo mųs, kad tuos pinigus dovanotume, bet kad paskolintume, ir kaipo paranką už paskolintus pinigus ant bonų, užstato visą Lietuvos turtą.

Lietuvos dalykai jau yra sutvarkinti ir kasdien eina geryn, pertai ir L.L.paskolos bonai kils augštin, ir reikalui prisiėjus, kiekvienas galės parduot Lietuvos bonus su geru uždarbiu.

Lietuvos bonai parsiduoda musų bankoj, tad norėdami pirkt bonų, meldžiame kreiptis į Baltic States banką, kaipo vienintėlę įstaigą, kuri atstovauja Lietuvos finansų, prekybos ir pramonės ministeriją.

New York, N. Y. **Baltic States Banka.**

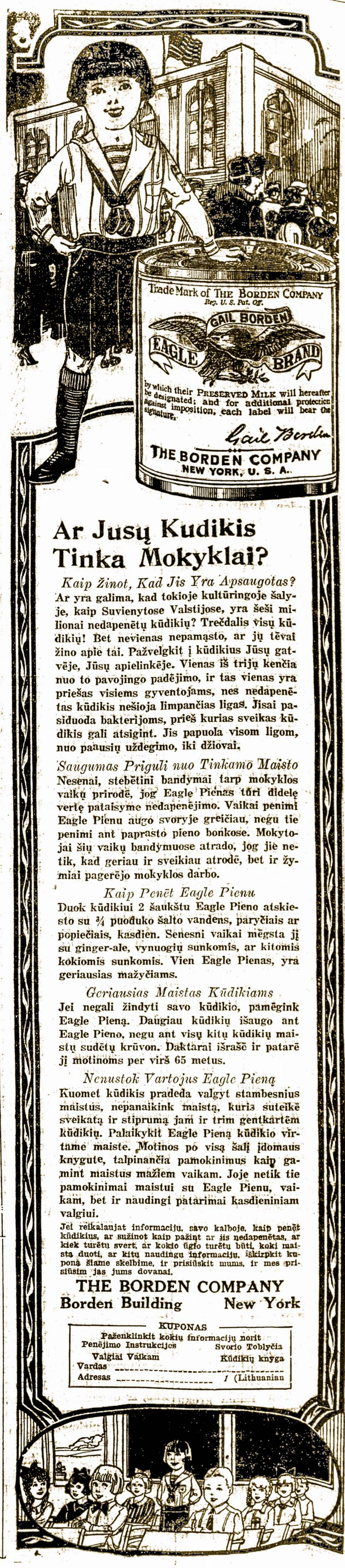

Ar Jusų Kudikis Tinka Mokyklai?

Kaip Žinot, Kad Jis Yra Apsaugotas?

Ar yra galima, kad tokioje kultūringoje šalyje, kaip Suvienytose Valstijose, yra šeši milionai nedapenėtų kūdikių? Trečdalis visų kūdikių! Bet nevienas nepamąsto, ar jų tėvai žino apie tai. Pažvelgkit į kūdikius Jūsų gatvėje, Jūsų apielinkėje. Vienas iš trijų kenčia nuo to pavojingo padėjimo, ir tas vienas yra priešas visiems gyventojams, nes nedapenėtas kūdikis nešioja limpančias ligas. Jisai pasiduoda bakterijoms, prieš kurias sveikas kūdikis gali atsigint. Jis papuola visom ligom, nuo pačiusių uždegimo, iki džiovai.

Saugumas Priguli nuo Tinkamo Maisto

Nesenai, stebėtini bandymai tarp mokyklos vaikų prirodė, jog Eagle Pienas turi didelę vertę pataisyme nedapenėjimo. Vaikai penimi Eagle Pienu augo svoryje greičiau, negu tie penimi ant paprasto pieno bonkose. Mokytojai šių vaikų bandymuose atrado, jog jie netik, kad geriau ir sveikiau atrodė, bet ir žymiai pagerėjo mokyklos darbo.

Kaip Penėt Eagle Pienu

Duok kūdikiui 2 šaukštu Eagle Pieno atskiesto su ¾ puoduko šalto vandens, paryčiais ar popiečiais, kasdien. Senesni vaikai mėgsta jį su ginger-ale, vynuogių sunkomis, ar kitomis kokiomis sunkomis. Vien Eagle Pienas, yra geriausias mažyčiams.

Geriausias Maistas Kūdikiams

Jei negali žindyti savo kūdikio, pamėgink Eagle Pieną. Daugiau kūdikių išaugo ant Eagle Pieno, negu ant visų kitų kūdikių maistų sudėtų krūvon. Daktarai išrašė ir patarė jį motinoms per virš 65 metus.

Nenustok Vartojus Eagle Pieną

Kuomet kūdikis pradeda valgyt stambesnius maistus, nepanaikink maistą, kuris suteikė sveikatą ir stiprumą jam ir trim gentkartėm kūdikių. Palaikykit Eagle Pieną kūdikio virtame maiste. Motinos po visą šalį įdomaus knygute, talpinančia pamokinimus kaip gamint maistus mažiem vaikam. Joje netik tie pamokinimai maistui su Eagle Pienu, vaikam, bet ir naudingi patarimai kasdieniniam valgiui.

Jei reikalaujat informacijų, savo kalboje, kaip penėt kūdikius, ar sužinot kaip pažint ar jis nedapenėtas, ar kiek turėtų svert, ar kokio ūgio turėtu būti, koki maistą duoti, ar kitų naudingų informacijų, iškirpkit kuponą šiame skelbime, ir prisiųskit mums, ir mes prisiųsim jas jums dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

KUPONAS
Paženklinkit kokių informacijų norit
Penėjimo Instrukcijos — Svorio Toblyčia
Valgiai Vaikam — Kūdikių knyga
Vardas _____
Adresas _____ *1* (Lithuanian

Daugiau lietuvių ateina pas mane, negus pas kitą kokį daktarą Worcestery.

Žemos kainos darbininkams. Trečkiu dantis be skausmo.

Įdedu puikius auksinius dantis, padarytus iš sunkaus aukso, gvarantuotus ilgiems metams.

Didžiausia dantisto raštinė Worcestery

Dr. Frederick Brown,
34 Front St., atdara vakarais,
Worcester, Mass.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS
Juozas J. Dirsa

Geriausiai patarnaujų už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 ELLSWORTH STR.
Tel. Cedar 4953.

Suite 71. Tel. Park 7636.
Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcesteryj.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda, vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.

Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.

Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. Budrevičius,
Prezizorius.
122 Millbury st., Worcester, Mass.

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerike, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jumis akinius, kurie jumis pagelbės.

Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKĄ,
316 Main Street

Turtas — $22,500,000
Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekviano mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

— by —

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2,50
In Foreign Countries — $3,00
Single copies — 5 cents,

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

— per —

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2,50
Kitose valstybėse — $3,00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

TAUTŲ LYGOS SILPNUMAS IR JOS AUTORITETAS PASAULYJE.

Skaitytojai jau gerai žino kas yra ta "tautų lyga". Yra tai buris atstovų iš Europos valstybių, kurios dalyvavo pasaulinėje karėje, gelbėdamos Francuziją nuo Vokietijos. Mat tada Vokietija buvo visai Europai taip baisi, kad sumanyta surišt valstybes "tautų lygon", kurių retežis nuo Baltiko iki Adriatiko jurių užtvertų lyg tvorą prieš Vokietiją, kad ta ateityje negalėtų įsilaužt su ginklu tolyn į rytus. Manyta mat, kad Vokietija pralaimėjus karę nestigs, ir stengsis už savo pralaimėjimus atkeršyt.

Tokį padarą sumanė dabartinis Čekoslovakijos prezidentas Massarik, jam pritarė Wilsonas ir paskui kiti, tikėdami, kad tokia lyga apsaugos pasaulį, o butinai Europą, nes Vokietijai pradėjus veržtis į rytus, visos organizuotos valstybės turės eit karėn prieš Vokietiją. Sudarius tokią lygą tuojaus suplanuota jai atiduot nuspręst visus valstybių ginčus ir besivaidinančias sutaikyt. Wilsonas veik užmiršęs savo šalies reikalus pasileido agituot už tą lygą ir suokt, kad ir Suvienytos Valstijos ton lygon prisidėtų, bet nieko neatsiekė, nes viena, pertrumpa laiko buvo, kadangi Wilsono tarnystos terminas baigėsi, o antra, politikai čia permatė, kad tokia lyga nieko atsiekt negalės.

Ir netrukus įvyko faktas, kuris parodė, kad ištiesų ta lyga yra silpnutė ir neturinti galybės atsiekt siekiamą tikslą. Tam pasitaikė proga, kuomet lenkų kariumenė pradėjo veržtis Lietuvos teritorijon, kad paveržus Vilnių. Ir tada pasirodė tos lygos silpnybės, kuri anot rusų pasako: "rvalsa, matalsa padskačil da i zdoh". Taip buvo ir čia. Pradėjo lenkus draust, tiems neklausant, pasiulė siųst talkininkų kariumenę palaikymui tvarkos arba lenkų neleidimui kol bus nuspręsta, ar lenkai turi tiesą Lietuvon veržtis, ar ne, galop Lietuvai pasipriešinus įleidimui svetimos kariumenės savo teritorijon, lyga galutinai apsisėdo, ir tik po tulam laikui atsikvėpus vėl pradėjo rupintis jau ne lenkų iš Lietuvos iškrapštymu, bet pravedimu rubežiaus tarp Lietuvos ir Lenkijos, Lietuvos žemėje.

Daug laiko išeikvota, daug pinigų išmėtyta, daug burnos išaušyta, ir ant galo viskas pasibaigė lenkų sauvale: pripažinta lenkams visas plotas Lietuvos žemės ir neva pravesta rubežius. Tas viskas parodė, kad lyga nėra tokia galinga ir autoritetiška, kad jai pasakius žodį, tuojaus kiti drebėtų. Parodė tas atsitikimas tą, kad teisybė ten kur yra spėka.

Tokia "tautų lygos" silpnybė ir negalė, galiaus ir nenusimanymas apie reikalus, davė pasekmes, kad Argentinos republika iš jos pasitraukė, pažymėdama, kad tokia lyga yra niekas kitas, kaip tik eikvojimas svetimų pinigų. Ir tas sutvėrė pasaulio opiniją labai šitai lygai neprielankią, o tas nuėjo iki tiek, kad šiadien Italija ją nepripažįsta galinčia sutaikyt besivaidinančias valstybes, ir jei ji lys su savo trigrašiu į tarpą besipešančių valstybių, žada iš jos pasitraukt kaip kad Argentina pasitraukė.

Ir Italija neklysta taip pasibrėždama, nes ji gerai žino, kad šita lyga sutaikyt besivaidinančiuosius, nemoka, vien daugiau intrigų prisėja. Italija gana gerai žino ką davė "tautų lygos" nuopelnai "taikymuose" Lietuvos su Lenkija, ko pasekmėmis buvo tai, kad Lietuvai paglemžta dalis teritorijos su Vilnium, ir nors ji gerai žinojo, kad tai vagysta, kad ta teritorijos dalis su Vilnium yra tikraja Lietuvos nuosavybe, tai vienok ji pripažino tiesą Lenkijai, o padarė tai todėl, kad matė, jog jos autoritetas labai menkas ir beveik nieko nereiškiantis, tad, kad nepanešus gėdą pasirodant negalėjimą atsispirt prieš Lenkiją, apsimetė suprantanti dalykus ir sutiko Lietuvą nuskriaust.

Atmindama tai Italija, turi tiesą tikėt, kad tokis padaras kaip "tautų lyga", pradėjęs lyst prie sutaikymo Grekijos su Italija, prisėtų tiek intrigų, kad Italija turėtų pasijust nuskriausta, ir jai ji sutiktų pavest tai lygai padaryt taiką tarpe Italijos ir Grekijos, beabejonės ji taikytų jas per kelis metus, o ant galo viskas pasibaigtų taip kaip su Lietuva.

Italija parodė kiek sveria tos lygos autoritetas ir kiek galima ja pasitikėt. Anglija irgi šnairuoja į tą lygą, ir jei parsieitų koks susikirtimas Anglijos su kita kokia valstybe, ir lyga pasisiulytų jas sutaikyt, Anglija irgi pasektų Italiją, nes nuotikiai parodė, kad tokia lyga nėra kas kitas kaip tik politiškas žaislas, lošiamas už neturtingų ir beveik bankrutijančių Europos valstybių pinigus. Ir bus labai gerai kada "tautų lyga" iširs. Tada ir pinigų nereiks eikvot, ir pasauliui nereiks piktintis.

"Audra giedroj".

Čia kalbama ne apie Rutkowskio komedijėlę po vardu "Audra giedroj", bet apie audrą giedroje dienoje, kokia ištiko "tautų lygos" surinkime, Genevoje, kuomet Italijos atstovas Signor Salandra atskaitė priemero Mussolini raštą, kuris užtikrino lygos susirinkimą, kad jei "tautų lygą" priverstinai piršis sutaikymui Italijos su Grekija, Italija pasitrauks iš lygos, nes ji nematanti joje valios nė galės tarpe didžiųjų tautų.

Kilo didis lermas ir nurodinėjimai, kad Italija tai padaryt negalinti savo noru, kol kitos valstybės nesutiks ją atleist. Tada Anglijos atstovas lordas Robert Cecil užatakavo lygos visas priemones, ir paaiškino, kad jeigu čia jau taip svarbinama lygos autoritetas, kuomet aiškiai matosi, kad šita lyga nieko nereiškia, tai Anglija irgi gali pasitraukt iš jos, kada tik nori. Nikalojus Politis, Grekijos atstovas pasiprašęs išrėžė oratorišką prakalbą, išaiškindamas dalyką, ir tas Anglijos atstovą biskį atšaldė. Pirmininkaujantis Japonijos atstovas Ishii paklausė Cecilo, ar jis moka perskaityt angliškoj ir francuziškoj kalboj Versaliaus sutartį, o tas sėdėdamas atšovė: "Ne "Visi sužiuro į Francuzijos atstovą Hanotaux. Robertas Cecil valandėlę sėdėjęs ramiai, sušuko: "Šitie straipsniai randama netik Versaliaus sutartyje, bet ir St. Germaine, ir Neullyj, ir Trianone. Bet kas iš jų, kad jie griauja Europą, ir netrukus ją sugriaus".

Rėkavimai tęsėsi porą valandų, net kol sesija užsidarė.

Tolyn vis gilyn.

Šiadien žmonės ėmė daug kalbėt apie pavojų, koks gresia iš pusės nelegališkos organizacijos Ku-Klux Klan. Tai vienur, tai kitur, valdžiai nesirupinant tuos maskuotus latrus suvaldyt, pasirodo kelia kovas prieš juos, o tie vis kaskart daugiau siaubia, ir rodosi, kad valdžia visgi turės anksčiau ar vėliau imtis prie darbo ir pabaldas suvaldyt, kaip suvaldė juos buvęs prezidentas Grant.

Šiadieniniai klanai nėra naujanybė. Jie buvo susiorganizavę po civiliškai karei, 1865 metuose, pietinėse valstijose. Nuokart buvo tai tik žaislo organizacija, vėliaus pradėjus iš šiaurinių valstijų emigruot žmonėms į pietines valstijas, ir prezidento Linkolno išliuosavimas murinų, klanams suteikė darbą. Prasidėjo jiems nepatinkamų žmonių plakimai, linčiavimai, smalavimai ir kitokios baudos, ir tas tęsėsi net kol kongresas priėmė taip vadinamą "force bill", o prezidentas Grant išleido proklamaciją, kuria klanų organizaciją likvidavo.

Nuo to laiko žmonės pažinojo tik "naktinius raitelius", kurie laiškais grumojo nepatinkamiems žmonėms, nuplakė vieną tai kitą, tai išsmalavo, tai kam padarė finansiškus nuostolius ir panašiai. Dabar ta pabaldų organizacija atgijo ir elgiasi panašiai, kaip kad elgdavosi po murinų išliuosavimui. Ir laikas jau butų federališkai valdžiai pasielgt, kaip kad pasielgė anais laikais, nes kitaip išaugs kerštas prieš tuos pabaldas ir gali prieit iki skerdynių.

Civilizacijai pavojus.

Prieš tris metus, Clifford Beers, gabus studentas iš Yale universiteto, nežinia dėl kokios priežasties, neteko proto. Dabar neseniai jis atgavo protą ir ėmėsi tyrinėt priežastis savo buvusios nelaimės ir tas sujudino beveik viso pasaulio daktarus ir dabar visos hygieniškos įstitucijos labai tyrinėja proto suirimo priežastis, kurios jei nebus surastos ir prašalintos, civilizacijai grumoja didis pavojus, kuris sutvers ateityje bepročių pasaulį.

Daktaras W. J. Mayo sako, kad proto ligos yra pavojingesnės negu džiova ar vėžys, ir todėl reikia ieškot budo beprotystės naikinimui. Dr. Welsh iš Hopkins universiteto sako, kad reikia viską dėt į šalį ir gelbėt žmones nuo nervų ligos, kuri nuveda ligonius prie proto suirimo, kol dar nepervėlu ir kol galima tokius ligonius išgydyt.

Abelnai visi sutinka, kad ieškojimas lengvo gyvenimo, išlepimas, gyvenimas miestuose tarp dumų ir suodžių, stoka miklinimosi veda prie kraujo cirkuliacijos nusilpimo ir nervų suirimo, o iš ten jau į beprotystę. Dr. Burnett Rae, Londone, duoda pasargą Anglijos žmonėms. Jis sako, kad civilizacijos pavojus labai arti. Daugiausia prie to veda girtavimas, paleistuvystė ir palinkimas prie trukšmingo gyvenimo. Sako, manijaką kalėjimu negalima pagydyt, reikia gydyt jo sveikatą.

Naujas išmislas.

Nevados valstijoj išmislyta naujas budas žudymui kriminalistų. Statoma mažas namelis, kuriame kriminalistai bus troškinami gazu. Viename šone to namelio bus didelis langas, prie kurio bus prileidžiama šeši liudininkai, laike kalinio troškinimo, kad tie prisižiurėję į visas troškinamo kankynes, paskui žmonėms apie tai papasakotų. Girdi, žmonės prisiklausys tų baisybių, vengs blogų darbų, nes bijos baisios troškinimo mirties.

Tai išmislas, kokį gali išmislyt maži vaikai. Kad blogdariai prisiklausę pasakojimų apie baisią mirtį vengs blogų darbų, nėra kalbos. Antai kunigai įvairių bažnyčių apipasakoja daug baisesnes kankynes pragare, o vienok tie pasakojimai blogdarius nuo blogų darbų ne atgrasina, ir kuo jie daugiau pasakojimų prisiklauso, tuo giliau į blogdarystas grimsta. Žmonės nuo prigimimo turi blogus palinkimus ir nuo to jokios pasakos juos ne atgrasins, nežiurint kas baisybes pasakotų, ar liudininkai, ar kunigai.

Neramus gyvenimas.

Lenkijos valdžioje duodasi atjaust neramus gyvenimas. Visomis pusėmis eina rugonės ant valdžios užtai, kad ta nepaiso savo šalies ekonomiškojo gyvenimo ir nesirupina pagerint žmonių buvį, vien barškina kardais ir klampoja vis toliau į politiškąją balą, iš kurios kada nors parsieis neišbrist, nes skolų sprandas jau nekelia, o paskolos daugiau net tokia Francuzija neduoda, nes nėra gvarancijos, kurios jieškoma tik užgrėbimuose svetimų kraštų.

Ant galo prasidėjo ir socialistų bruzdėsis. Socialistai lenkai, vokiečiai ir žydai slaptai atlaikė savo konferenciją ir išleido atsišaukimus į gyventojus, kad tie eitų prie valdžios suvaldymo, nes kitaip valdžia vis tiek ginkluosis, eikvos pinigus, persekios svetimas tautas ir graibstys savo kaimynų teritorijas net kol parsieis visai valstybei užtai atsakyt, nes jau neturi nė vienos kaimyniškos valstybės, su kuria gyventų sutikime, o kuomet su kaimynais parsieina gyvent nesutikime, tada jau duobė priruošta.

Reikia atsargumo.

Norintiems apsigyvent Alaskoje, Suvienytų Valstijų valdžia duoda dykai sklypą žemės. Sklypų didumai yra visoki. Tik jei kas norėtų ten apsigyvent ant dykai gautos žemės, turi but atsargiu, kad vėliaus nereiktų gailėtis, nes Alaskoj tos pačios sąlygos, kokios buvo pirmiau, arba kokios buvo vakarinėse valstijose apsigyvenant žmonėms baltosios rasos. Į Alaską reikia pačiam nukeliaut savo lėšomis. Valdžia neduoda jokių pinigų nė kelionei, nė pradžiai gyvenimo. Alaskoj valdžia ima mokesčius kaip ir Suvienytose Valstijose. Taigi Alaska anais metais pagarsėjusi aukso kasyklomis nėra aukso kalnu. Ką nors apie ją svajojant pirmiau reikia gerai pasiteiraut. Informacijas apie Alaską galima rast miestų knygynuose, arba gaut iš Washingtono.

Kodėl Hardingas mirė.

Beviešėdamas Londone buvęs Pennsylvanijos gubernatorius, William C. Sproul, susirinkime burio inteligentijos, paaiškino, kas privertė taip umai numirt buvusį prezidentu Hardinga. Sulyg jo paaiškinimo, mirė jis todėl, kad staiga paliovė gert degtinę. Sproul sako buvęs velionio Hardingo ypatišku draugu, ir gerai žino, kad velionis buvo prisirišęs prie "skotiškosios", ir laikas nuo laiko jos gerdavo, net ir prohibiciją praktikon paėmus, nuo to ne atsisakydavo. Tik vasarój leidęsis kelionėn, Denver mieste, 25 dienoj Birželio pasakė smarkią prakalbą prohibicijos apgynimui, ir nuo tos dienos liovėsi gėręs, norėdamas parodyt, kad neveidmainiauja, ir "daro tą ką sako". Paliovęs gert, išvažiavo į Alaską ir ten dėl gėrimo degtinės pertraukimo umai, susirgo ir numirė.

Tą patikrino ir tulas draugas velionio Harding, kuris "New York Times" rašo, kad ir jis žino velionį buvus pripratusiu prie degtinės, nors ir nepritaria Sproului, kad dėl paliovimo gert staiga susirgo ir numirė.

Laimingos kloties!

Nuo pirmos dienos Rugsėjo, "Vienybė" pradėjo eit tris kartus per savaitę. Tai ta pati "Vienybė", kuri ilgus metus Plymouthe ir vėliau Brooklyne ėjo po vieną kartą per savaitę, paskui nuo pradžios bene 1921 metų pradėjo eit du kartu, ir taip ėjo ikišiol. Dabar eina tris kartus, ir, sako, kad taip tankinsis net kol pavirs dienraščiu.

Atmindami mes, kad "Vienybė" yra seniausis musų išeivijoj laikraštis ir, kad ji nemažai prisidėjo prie auklėjimo kiekvienos musų išeivijoj prakilnesnės idėjos, mes jai linkime—laimingos kloties!

Lenkų pavyzdžiai.

Jugoslavija, ar buvusi Serbija pasiėmė lenkų pabyzdį, ir kaip lenkai lenda į Danzigą, taip Jugoslavija lendą į Fiumą. To Italija jau sakosi daugiau nekęs ir siunčia notą, kurioje reikalauja laikytis Rapalle padarytos sutarties palikt Fiumą liuosu miestu. Nors Jugoslavija užginčija Italijos notą, vienok Italijos priemeras sako netoleruos Jugoslavijos pasielgimo ir gali but, kad Fiumos klausimas turės but išrištas ginklu.

Tokius kivirčius tarp Italijos ir Jugoslavijos sukomplikavo tas, kad Jugoslavija veda derybas su Anglijos firmomis nutiesimui antro geležinkelio prie Adriatiko, kas duoda suprast, kad Jugoslavija ten mano steigt fortus. Italija sakosi, kad ji atsižadėjo Fiumos tik tokiomis išlygomis, kad ta liktųsi liuosu miestu, o čia dabar Jugoslavija rengiasi ją apvaldyt.

Šioje savaitėje gavome iš Clevelando speciališką žinią nuo musų bendradarbio, kuris pažymi, kad ponas V. K. Račkauskas, gale šio mėnesio iškeliauja į Lietuvą, ir ten valdžios įgaliotas keliaus į Londoną, užimt komercijos skyriuje vietą prie atstovybės, paskui tarsis Anglijos-Lietuvos pirklybos reikaluose. 16 d. šio mėnesio clevelandiečiai p. Račkauskui rengia išleistuves.

Mes nuo savęs linkime p. Račkauskui laimingos kelionės ir pasekmingo veikimo Lietuvos naudai.

"Darbininkas" pradėjo spaudint sudramatizuotą veikalą "Quo Vadis" (kur eini). Veikalas galės but tinkams scenai, kaipo vaizdas iš senovės rymionų laikų, bet iš kalno galima sakyt, kad lietuviai jį tinkamai ne atloš, nes perbrangiai parsieis kostiumai, ginklai, o ir regynius nebus galima perstatyt originališkai kaip katakumbas, amfiteatrus, arenas ir daugel ko kito.

Naujas Vokietijos kancleris Stresseman, prisakė policijai Berlyne tuojaus išnaikyt šokius nuogų šokikių ir mergų kumščiavimąsi, kurie čia pastaruoju laiku labai įėjo madon, ir jų buvo visur pilna. Kancleris sako, kad Berlynas, kaipo valstybės sostinė, turi but švarus. Policija dabar dienomis ir naktimis medžioja kabaretuose ir restauracijose, kur tokį "cudai" prisilaiko.

Bilboa mieste darbininkai apšaukė visuotiną straiką, kaipo protestą prieš karę su maurais. Kada vienas gatvekaris pasirodė gatvėje, straikieriai sudaužė vagoną ir užmušė konduktorių ir motormoną. Tokiu budu Ispanijai nesiseka kariaut, kadangi namie kįla betvarkės ir sumišimai, ir tokiu budu Moroko mahometai gali karę laimėt.

Šiaurinėse jurėse sala Heligoland, baigia skęst. Ji kaskart vis labiau trupa, vėjai jos žemes nešioja, o krantai kaskart vis labiau griuva, ir netrukus ji pranyks. Šioje saloje seniau buvo Vokietijos tvirtovė. Čia atkeliaudavo daugybė žmonių, jieškančių sveikatos, ir šiaip turistų, praleidimui laiko sveikame klimate.

Acta apostolica sedis" skelbia, kad netrukus bus paskelbtas naujas popiežiaus patvarkymas, kuriuomi bus apsunkinama šeimyniškos perskyros išpažintojams katalikų bažnyčios. Popiežius įžiuri perdidelį skaitlių katalikiškų šeimynų perskyrų, kurios paeina iš perlengvo bažnyčios "zokono", kuris lengvai leidžia persiskirt.

Turkijos valdžia panaikino visas pašportų formas, ir dabar kas kur per Turkiją, ar ir į pačią Turkiją keliauja, nereikalauja turėt jokio pašporto, nes ten niekas tokio neklaus. Tokiu budu Turkija pralenkė visą Europą ir Ameriką, kurioms raudonuot parsieina, kuomet aziatai geriau supranta kaip laisvi žmonės privalo but.

Argentinos plaukikas Tirabocci, iš Francuzijos perplaukė skersai anglišką kanalą Anglijos pusėn, bėgyje 16 valandų ir 33 minutų. Užtai jis gavo tukstantį svarų sterlingų ir pagyrimo laišką už sumušimą rekordų šio kanalo perplaukime.

* * *

Viesula per sekundą nubėga 20 metrų; uraganas 40 metrų, o skambėjimo balsas 5000 metrų.

* * *

Suvienytose Valstijose kasmet sudega 83,000 triobų, ir dėl gaisro priežasčių žuva 15,000 žmonių.

PO MEDŽIU

Malonųs broliai ir sesers! Džiaugiamėsi visi, kad gražus oras. Nors tai jau rudeninės dienos, vienok daug malonesnės jos mums negu praėjusios vasaros. Net ir mums daug smagiau, nes niekas netrukdo musų susirinkimus Po Medžiu. Labai butų gerai, kad toks oras pabutų iki kalėdų, tai vargt nereiktų dėl anglių stokos. Ha! Tai bent žmonės. Pernai per visą vasarą taikėsi vieni su kitais, ir vos susitaikė trumpam laikui. Paskui prasidėjo taikymasis ilgesniam laikui. Ir valdžia net įsikišo, kad sutaikius du organizuotus trustus. Taikėsi, taikėsi, ir nesusitaikė. Dabar vėl artinasi žmonėms vargas. Ir vėl žmonių išnaudotojai lups kruviną pinigą už kruvutę akmenų su sniegais. Jau galutinai žmonės kraustosi iš paskutinės tvarkos. O tą viską turi nukęst nėkuom neprasikaltę žmonės.

O manote, kad tas viskas auklėjasi be priežasties? Patarlė sako, kad nėra nieko be priežasties. Priežastis yra ir šiame reikale. Eilių eilės auklėjasi vis blogesnės, kaip iš turčių taip ir iš praščiokėlių. Vieni kitiems dabar nenusileidžia, nes jie per metų eiles išaugo keršintojais ir užsispyrėliais. Nebuvo kam juos išauklėt taip, kad jie butų žmonijai naudingi. Vieton to, jie išaugo žmonijos vargintojais.

Neseniai skaitėme laikraštyje baisų atsitikimą. Maža mergaitė, vos keturių metų amžiaus, sudegė, arba apdegė taip, kad į kelias valandas numirė nuo skausmo. Sako, ji išėjus į svetimą kiemą ir suėjus daugiau draugų savo amžiaus, susikurė ugnį, o liepsnoms išsiplatinus, jai prisiartinus prie liepsnos, užsidegė jos drabužiai, ir ji skaudžiai apdegė. Degančius drabužius svetimos moters apgesino, nes motina to atsitikimo visai nematė.

Malonųs broliai ir sesers, jųs patys galite pamanyt, kaip ta mergaitė buvo auklėjama. Jai ir kitiems tokiems motinos ir tėvai duoda pilną valią veikt tą ko toki vaikai užsigeidžia. Jiems leistina valkiotis po svetimus kiemus, jiems leistina nešiotis degtukus ir kurint ugnį, ne atsižvelgiant į tai kad jie gali namus padegt, savo ar svetimus. Toki tėvai ir motinos pasirodo taip dideliais ignorantais, kad tokius dalykus paveda tik gasrininkų malonei; uždegs, tai gaisrininkai atvažiavę užgesins; vaikams dar gražiau bus kaip gaisrininkai skambindami ir triubydami, su raudonais vežimais važinės apie degančią triobą.

Bet toki žaislai nevisada jų vaikams atneša džiaugsmą. Kad ir šis atsitikimas parodo, kad už tokius manymus, už tokius nepaisėmus, už tokius vaikams pataikavimus ir davimus ne apribežiuotos valios, labai skaudžias pasekmes atneša. O kas tam kaltas? Ar degtukai kuriek pagelbėjo sukurt ugnį? Ar deganti medega, iš kurios ugnis kurta? Ar vaikai kurie ugnį sukurė, ar ta mergaitė, kurios drabužiams užsidegus, ji sudegė? Tai kaltė tėvų, o labiausia motinų, kurios beveik niekad nežino kur jų vaikai yra ir ką jie veikia. Kaltė motinų, kurios mėgsta miegot iki dešimtai ryto valandai, kuomet vaikai anksti sukilę ir šiaip taip apsirengę skubinasi laukan pas savo draugus, kad su tais kokią šelmystą sau ar kitiems padaryt. Kaltė tų motinų, kurios anksti kelia ir namie nieko nesutvarkę skubinasi ant ankstyvųjų į bažnyčią, palikdamos vienus vaikus be jokios priežiuros, ir atsižvelgimo, kad tie gali sprandą nusisukt, namus sudegint, ir patys sudegt. Kaltė tų motinų, kurios susirinkę į pulkus ir susėdę kur pasienyj ar patvoryj, praleidžia ilgiausius laikus tik kitų apkalbėjimui, nežino kur ir ką veikia jų vaikai, nėgi rupinasi, kad jie kam skriaudos nepadarytų. Kaltė tų motinų, kurios atsikėlę priešpiečiais ir apsirengę skubinasi į miestą ir ten beslankiodamos po krautuves per dienas, nepamano, kad jų vaikai, namie vieni palikti, gali pagimdyt gaisrą ar patys pražut kokioje nelaimėje.

Visos tokios motinos turėtų suprast ir gerai žinot, kad vaikai yra vaikais. Jie neturi supratimo kas yra gera ir kas yra bloga. Pamėgo jiems kas, turi but tas ko jis geidžia. Motinos neturi tiek išminties, kad reikia jiems paaiškint, kas yra galima ir kas negalima, ir skubinasi jų geidulius išpildyt. Ir kuomet taip elgiamasi, kuomet vaikai valdo tėvus, tada ir auklėjasi nauji žmonijos vargintojai. Kurie iš mažens buvo įkiryus ir niekeno nemokinami ir nevedami prie supratimo, tie užaugę jau tikrai bus įkiryus, tik jau ne vieniems tėvams, bet abelnai visai žmonijai. O kad vaikai nėra nuo mažens auklėjami ir mokinami, tą parodo visokios nelaimės, kurios dar mažus vaikus patinka. Šimtai jų jau sudegė prie kurinamos kieme ar gatvėje ugnies. Šimtai nuskendo besimaudydami tokiose vietose, kur vaikams yra pavojinga. Šimtai jų išpuolė iš medžio ar nusivertė nuo stogo ir jei ne užsimušė ant vietos, tai susižeidė pavojingai ir savo visam amžiui pasiliko elgėtomis. Ir tokiuose atsitikimuose daugiausia motinos apie savo vaikų nelaimes sužinojo tik tada, kada policijos patrolė ar kokis nepažįstamas vežimas juos parvežė. Pirmiau joms visai nerupėjo kur jų vaikai yra, ką jie veikia; išėjo kur tai. Mat čia Amerika, policija viską apsaugoja.

Ir kuomet nėra kam augančiais vaikais rupintis, nėra kam juos vest prie išmintingo auklėjimosi, nėra kam juos pridabot ir išauklėt išmintingais žmonėmis, tad ar galima tikėtis išmintingų žmonių?

Kol tėvai, ypač motinos ne mokės savo vaikus dabot ir auklėt, kol jos duos jiems pilną valią veikt ir laipiot kur jie tik užsigeidžia, kol jos nežinos kur ir ką veikia jų vaikai, invalidai auklėsis, didinsis ir paskui žmonijai bus įkiryus vargintojai pavienių žmonių.

Užtai, malonųs broliai ir sesers, suprasdami patys tuos dalykus, patys dabokite savo augančius vaikus, kad jie augtų išmintingai, ir kitiems patarkite kaip reikia auklėt naudingą žmonių giminę. Nereikia vaikams duot valią, kad jie išdykautų namie, o kaip namie jie bus mandagųs ir švelnųs, tokiais jie bus ir išėję į žmones. Nereikia jiems duot liuosą valią veikt ką ir kaip jie tik užsigeidžia. Nereikia jiems leist zulytis apie svetimų namų duris ir ten kelt trukšmus, nes išauga valkatomis. Laikykite savo vaikus daugiau namie negu palaidus. Visuomet matykite kur ir ką jie veikia. Nesivadžiokite jų į teatrukus, į prakalbas ir susirinkimus, nes ten jiems ne vieta, o prie to gali jie ir užsikrėst kokia liga. Laikykite juos namie, mokinkite išminties, o iš to ir jus ir svetimi pasidžiaugs.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

SEATTLE, WASHINGTON.

Šis-tas iš tolimujų vakarų.

Washington valstija turi pločio 69,127 keturkampių mylių ir yra labai turtinga gamtos turtais, kaip tai giriomis, metalu, dideliais kalnais, daugeliu vandenų ir ukėmis. Manau, kad "Amerikos Lietuvio" skaitytojams bus žingeidu apie tai šį ir tą plačiau ką sužinot, todėl čia pasistengsiu plačiau ir papasakot.

Miestas Seattle tai yra didmiestis, turintis gyventojų 315312. Miestas yra ant ramiojo vandenyno kranto ir turi gražią išveizdą. Čia yra prie plauka, į kurią atplaukia viso pasaulio laivai, kaip iš Japonijos, Hinijos, Indijos ir abelnai iš visur. Čia sueina ir geležinkelių centras, nes toliau jie bėgt jau negali, nes atsiremia į Pacifiko vandenyno krantą.

Antras Washingtono valstijoj didmiestis yra tai Spokane, gulintis rytinėj valstijos dalyje, už didžiųjų Cascate kalnų. Spokane turi gyventojų 104437. Trečiasis didmiestis tai Tacoma su 96965 gyventojais. Jis stovi linkon Ramiojo vandenyno nou Seattle 38 mylių atstume į pietus.

Gamtiški reginiai.

Washington valstija, kaip jau minėjau, yra turtingai pasipuošusi didelėmis giriomis, kurios prasideda iš Alaskos ir ateina per Kanados kalnus Britiškos Koliumbijos provincija į Suvienytas Valstijas, ir eina Ramiojo vandenyno pakraščiu į pietus. Apskaitoma, kad šitos girios čia užima 15 milijonų akrų plotą, abelnai į Washingtone, Oregone ir Kalifornijoj. Girios pasipuošę tiesiais, storais ir labai gražiais medžiais, kur žmogus pirmu kartu čia atsilankęs, negali atsigėrėt gamtos sutvertomis gėrybėmis. Baltųjų cedrų yra tokių storų, kad man teko matyt keturias poras "lumberdžekių" (giriose dirbančius darbininkus taip vadinama) šokant ant nupjauto cedro kelmo, ir dar vietos buvo užtektinai muzikantams. Kitoj vietoj mačiau iš kelmo padirbtą grintelę, kurioje gyvena "lumberdžekių" traicė, o trečią, mačiau net Suvienytų Valstijų pačtą, padirbtą iš kelmo.

Apart to dar tos girios yra labai turtingos įvairiais paukščiais ir žvėrimis, kurios tik čia turi patogią vietą savo gyvenimui. Paskui girios dar yra gražiai pasipuošę augštais kalnais. Augčiausis kalnas Washington valstijoj yra McRainier, turintis augščio 14,408 pėdas. Labai gražiai jis išrodo išlindęs iš didžių girių taip augštai, kad net debesius skiria ir savo įdubimuose arba kloniuose, pasipuošęs amžinu sniegu, kuris niekad nenutirpsta. Šis kalnas yra Ramiojo vandenyno linkon, atstume nuo Seattle 60 mylių į pietus ir rytus.

Yra dar ir daugiau didelių kalnų, ypač Cascate kalnai, kurie netik kad skiria valstijos dalį, bet ir debesius. Sakau, kad tie kalnai skiria valstijos dalį, todėl, kad čia yra didelis skirtumas, nes kuomte rytinėje Cascate kalnų pusėje žiemos metu jau buva sniego, o vakarinėje pusėje žiemos beveik nėra, nes žiemos metu čia daugiausia tik lyja.

Kitos gamtiškos dovanos.

Klimatas Washington valstijoj yra sveikas, atrodo lygus Europos klimatui. Čia atvykęs žmogus greitai ima jaustis sveikesniu negu rytinėse valstijose, ypač kaip valstijoj Illinois. Giriose yra daug lietuviškų riešutų ir grybų, baravykų ir kitokių.

Rytinė valstijos dalis yra turtinga ukėmis. Geresnėje žemėje auginama javai, gi prastesnėje gyvuliai; raguočiai, avys, ožkos ir kiti. Apie ukininkystę čia kiek truputį papasakosiu, kad laikraščiui gavusisi iki Lietuvos ukininkui, tas perskaitęs jaustusi, kad ukę reikia vest ne prietarais ar stebuklais, nes pamatys ir supras, kad užrubežyje ukininkai kitaip gyvena.

Sulyg valdžios žiniomis 1919 metais čia užauginta kviečių 41,873,909 bušeliai, avižų 807,481; miežių 2,49,-856; kornų 901,905, ir kitų javų, kaip bulvės, daržovės, šienas ir tt.

Rytinėje valstijos dalyje yra daugybė sodų,tad vaisių užauginama labai daug. Didžiausi sodai yra kitoj pusėj Cascate kalnų, apie Yakima ir Wenatchee. Vietiniams tas nėra žingeidžiu, bet atvykus europiečiui, o ypatingai lietuviui, nes matosi didelis skirtumas tarpe Lietuvos tamsaus ukininko ir ukininko šioje šalyje, kur ukininkystė yra augštai pakilus.

Tyrai ir karštis.

Yakimao irWenachee aplinkėse yra gražios lygumos, šalia kurių stugso kalnai 6000 pėdų augščio turinti, ir tai kalnai tyrų. Ten yra tyrai, kuriuose net nė žolė neauga, nė medis. Vasaros metu lytaus nebuva kokius 4 ar 5 mėnesius, tad žemė išdžiusta taip, kad nuo sausumos ir saulės karščio viskas išdega.

Aplinkėse Yakimo ir Wenachee yra suvadžiotas vanduo dudomis po visus sodus ir ukėse. Aš čia atvykęs ir pradėjęs pas ukininką dirbt, papasakojau aš ukininkui, kaip Lietuvoj ukininkai samdo kunigus atlaikyt egzekvijas ir parsivedę kunigą rudenio metu šventina laukus, kad Dievas geriau augintų javus ateinančiuose metuose. Ukininkas pilvą susiėmęs juokėsi ir papasakojo apie ukininkus kitų Europos šalių. Sako: žiurėk, čia šioje aplinkėje gyvena daug skirtingų tikėjimų žmonių ir net ne krikščionių, o kad jie yra apsipažinę su civilizacija ir gerai veda ukę, tai jiems Dievas taip gerai augina viską kaip ir katalikams.

Sulyg valdiškų skaitlynių, 1919 metuose sodai čia davė vaisių už $51,662,307. Obuolių gauta 21,568,691 bušelių; pyčių nuo 648634 medžių pririnkta 1,544,859 bušelių; slyvų 785,920 bušelių; žemvuogių 6,377,368 kvortų; aviečių 4,399,678 kvortų. Šie visi vaisiai užauginta sausoje žemėje, kur vanduo dudomis suvadžiotas laistymui.

Darbai ir lietuviai.

Iš darbų Washington valstijoj daugiausia darbai girioje prie medžių kirtimo ir lentų pjovyklose, o antra svarbesnėji išdirbystė tai kasyklos, kur kasama auksas, sidabras, švinas, varis ir angliai. Kitoki darbai kaip tai Seattle, prie laivų krovimo, prie geležinkelių ir dar yra mažų geležies išdirbimo fabrikėlių ir kriaučių darbų. Didelių fabrikų kaip rytinėse valstijose, čia nėra.

Kaslink lietuvių gyvenimo Washington valstijoj, tai jų didžiausia kolionija yra Seattle, tik tikrai nežinau kiek lietuvių ten gyvena, tik girdėjau, kad yra pusėtinai skaitlinga lietuvių kolionija. Yra SLA. ir SLRK. kuopos ir pašelpinės draugijos. Iš inteligentų yra pažymėtinu advokatas K. Kriaučiunas, kuris ir yra nuveikęs šį tą lietuvių šviesenės ateities gyvenimui.

Antra didesnė lietuvių kolionija yra Tacoma. Ten irgi yra SLA. kuopa ir kitokios draugijos. Pusėtinai lietuvių ir Cle Elum, Roslin. Ten irgi yra SLA. kuopos ir pašelpinės draugijėlės. Yra ir lietuvių ukininkų keliatas. Kiti lietuviai gyvena apie anglių kasyklas.

Tiek šiuomkart apie vakarinės valstijas.

P. M. Lietuvos Sunus.

CHICAGO, ILL.

"Federacijos" kongressas", vakarienė, koncertas.

Rugpjučio 28 dienoj, ryto metu 9 valandoj čia prasidėjo taip vadinamos "federacijos" gasusis "kongresas" su mišiomis ir pamokslais švento Jurgio bažnyčioj (Bridge porte).

Kadangi "kongresas" pas klerikalus paprasta kongresuot, buvo laikomas prie uždarytų durių, kad joks pažangiųjų laikraščių korespondentas but negalėjo ir todėl nebuvę. Bet ir jų nutarimai mums labai geistini žinot, ypač šiuomi momentu, kuomet Lietuvos valstybės reikalai yra veik išimtinai vienų klerikalų rankose, ir kuomet yra laukiamas naujas atstovas. Todėl svarbu žinot ir jų nusistatymas.

"Kongreso" nutarimai.

Nutarta griežtai reikalaut Lietuvos valdžios, kad naujas atstovas nebutų nė socialistas, nė laisvamanis, nė koks bespalvis, kaip paveizdan Žilius arba net "baisusis" Vileišis, bet "tiktai tikras katalikas"; reiškia, aklas klerikalų įrankis ir nuolankus jų tarnas. Toki buvo maž daug visi jų nutarimai.

Šitą "ultimatumą" pastatė kongresuojantiems "federalistams" to pačios "federacijos" tėvas Krušinskas, kurį visi suvažiavusieji vienbalsiai ir priėmę. Priešingame atvėjuje, pasak to "tėvo" jie netik kad nauo atstovo neprivalėsią remt, betgi dar visais galimais ir negalimais budais boikotuosią (jei tas jiems nepasitursys).

Iš centro sekretoriaus raporto išėjo tik vieni juokai, nes ir jis pats iš tų neva finansinių atskaitų, pasijuokė, kuomet prie tulų beverčių kuponų, nusijuokė ir pasakė: "Dievulėlis žino ko jie verti".

Pinigų centre buta nemažai, tečiaus jie žymiai išeikvoti visokioms mirusių bendrovių ir žemės bankų šėruose. Kaip visi kiti "raportai", taip ir šis priimta be jokių svarstymų, užmetimų ar taisymų; tik pakelta rankos ir užbaigta.

Kun. Urbanavičiaus referatas.

Įdomus ir vienas referatas, parašytas kunigo Urbanavičiaus spaudos klausime. Referatas prasideda nuo žmonių rašybos atsiradimo ir atseka net iki musų dienų laikraščių. Nu, čia ir gavo musų laikraščiai "pilt kailin". Esą, socialistų ir laisvamanių laikraščiai yra toki nedori, šlykštus ir kupini visokių keiksmų, kad net jau ir jam pritrukę žodžių tuos keiksmus apibudint savo referate.

Vienok, nežiurint viso to, laisvamanių laikraščiai, kaip pats referentas sako nusiskųsdamas, ir savo skaitlium esą žymesni, ir skaitytojų didesnį nuošimtį turi, nes, girdi, kuomet mes turime apie 10 savo laikraščių, laisvamaniai turi net virš dvylikos, ir vis tai esą baisus apsireiškimas ir jis yra butinai taisytinas. O kad tą "pataisius"—nutarta rengt spaudos savaitę.

Iš "kongresmonų" kongresavimo pasirodė, kad jie nežiną parlamentariškų taisyklių, nes nežinojo nė kaip sutaisyt dienos tvarką ir užtai parsiėjo pusvalandis ginčytis.

Tuomi ir baigėsi pirmos dienos sesijos apskritas "kongreso" vaizdas—tikra avinyčia. Šimutis, Krušinskas ir keli kunigai viską ant siulelio tampo,o kongresmonai, ypač kongresistės, kurių veik pusė tiek kiek vyrų buvusi—kaip be žado sėdėjo. Tik kuomet reikia balsuot—visų rankos augštin šauja. Antros dienos sesijose neteko, neturėjau laiko.

Vakarienė su koncertu.

Rugpjučio 29-tos dienos vakare įvyko "kongreso" užbaigai vakarienė su koncertu, kuriame dalyvavo ir musų dainos mistras Babravičius. Iš visų kitų artistų verta paminėt tiktai Sabonį—baritoną ir Širvaitę. Kiti neką gali prie artistų vardo pretenduot.

Babravičius atvyko jau vėlokai ir todėl jam parsiėjo koncertą apvainikuot savo tikrai lyrišku maestumu. Tik vienas keistas klerikalų pobudis apsireiškė, tai vietos Bumšos perstatymas, kuriuomi jis išreiškė visų klerikalų užgaidas, kad Babravičių papirkus savo pusėn. Girdi, jie gerbią visus tikrus menininkus, kurie netarnauja nė sriovėms, nė partijoms ir jie trokštą Babravičiui dar vieną koncertą surengt pirmiau kol jis

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Nemažai mes jau kalbėjome apie žemę ir nemažai jau supratome apie ją. Mes jau pasakojom apie kitų pasaulių erdves. Mes kalbėjome apie įvairius elementus, iš kurių žemė susideda, taipgi mėnulis, saulė ir žvaigždės, ir kokiu budu tie visi elementai susivienija vienas su kitu. Žodžiu sakant, mes jau kalbėjome apie geologiją, astronomiją, hemiją ir geografiją, paskiausiai mes kalbėjome apie tą dalį žemės, kuri mus maitina, tai yra žemės paviršių arba agrikultūrą. Dabar dar lieka mums pasikalbėt apie gamtos ypatybę, kaip senovės grekai, mokslininkai davė vardą fizika. Toji dalis mokslo duoda mums supratimą apie krutėjimą, karštį šviesą, balsą ir elektrą. Tie mokslai neturi savyje didelių perskyrimų, nes gamtoje viskas dručiai suvienyta, taip, kad vieną dalyką tyrinėdamas turi ir kitą paliest. Bet dėl parankumo žmogui, kiek galint, tie dalykai mokslininkų paskirstyti, kad geriaus butų galima suprast. Todėl ir mes pirmiausia kalbėsime apie krutėjimą.

Kada mes pasižiurėsime į pasaulį ir patys ant savęs, du dalykai mums puola į akį; pirmas, tai medega, kurią mes matome; antras, judėjimas, krutėjimas. Jau mes pirmiau kalbėjome apie medegą ir atmename kaip ir iš ko ji susidarius. Nors paskirsčius tą medegą į atomus, ant galo niekas negali pasakyt, kas ji yra. Bet visvien mes jau suprantame medegą, kada ją matome, skirtumą tarp medegos ir judėjimo. Mes matome trukį, nes tai yra medega, bet trukio judėjimas yra kas kitas. Mums rodosi, kad judėjimas visiškai niekas, bet iš tiesų judėjimas yra kas nors tokio svarbaus, gal svarbesnis tai dalykas už medegą. Nors mes jo nematome, nesučiuopiame, bet gerai įsigilinę pradedame manyt, kad ir pati medega yra tik judėjimas etero. Tas viskas taip svarbu mums, jog butų gerai, kad mes kiek galėdami apie tai daugiau suprastume. Etero. yra visur ir jis yra tikras daiktas, ne niekas ir tuštuma. Musų protas taip pat nematomas, bet negalime sakyt, kad tai niekas, dėlto, kad jis visame mumis pagelbsti.

Kada eteras ramus, tada mes nieko nematome; rodosi, kad jo ir nėra. Bet kada eteras juda, tada mes pradedame ką nors tokio matyt. Judėt jis visaip gali, jis gali plaut vieną daiktą ir pagamint šviesą ir šilumą, elektrą ir magnetizmą. Visi tie dalykai nekas kitas, kaip tik judėjimas etero. Mokslininkai atranda, kad kieti daiktai kaip akmens ir plienas, taip pat tveriasi judėjimu etero, tik žinoma, skirtingu judėjimu.

Šiluma paeina nuo saulės ir nuo ugnies, spinduliai ir karštis, kada mes paimame kokį degantį daiktą. Paskutinis karštis yra priežastis pirmyn ir atgal judėjimo atomų ir molekulų degančiame daikte. Taigi ir tokia ugnis yra iš priežasties judėjimo. Kada koks nors daiktas kaista, dega, jis darosi didesnis; kada ataušta, pasidaro mažesnis. Tas parodo, kad yra judėjimas atomuose ir molekuluose degančios medegos. Judėjimas pakeičia daikto kokybę, tą galima datirt daugeliu mėginimų: jeigu mes paimsime sukabytą retežį ir pradėsime jį sukyt labai smarkiai, retežis pavirs į ratą ir paleistas ant žemės risis kaip ratas kol judėjimo galybė neišsisems, kada judėjimas apleis retežį, jis vėl sukris į kruvą. Tas parodo mums, kad judėjimas yra kas tokio galingo, su kuriuomi reikia skaitytis kaipo su kokia medega. Judėjimas duoda galybę peršaut žvakę per medinę lentą ir žvakė lieka sveika. Jeigu paimsime plonos popieros šmotą, didumo skepetaitės, ir įsuksime ją taip smarkiai kaip galima, ji pasidarys taip tampri ir kieta, kad galėsime su ja bile ką nupjaut. Judėjimas jos padaro ją tokia kieta.

Krutėjimas etero labai gerai galima ištirt su dumais. Kada žmogus ruko, jis gali išleist iš savo burnos rinkute mokėdamas įduot krutėjimą. Galima praleist dumais ir mažas gurbelis su guminiu užpakaliu, padarytu užduot į besitempentį gurbelio dugną, iš gurbelio išeina rinkė dumų. Tai yra ne vien dumai išeina, tikrai išeina rinkutė oro, tiktai dumai susimaišo ir duoda mums suprast geriau. Jeigu dumų ir nebutų, tai visgi rinkutė išeina iš gurbelio oro, tiktai mes nematome. Viena rinkute dumų galima pernaryt per rinkutę pirmiau išleistą. Judėjimas duo da galybę sukietint eterą, kuris plaukia per nekrutantį eterą, taigi judėjimas yra svarbus dalykas. Mokslininkai tiki, kad judėjimas vien padaro medegą, iš kurios tveriasi pasaulyje daiktai.

Dumų rinkutė daug reiškia.

Pasaulio mokslininkai, norėdami ištirt neatidengtas mokslo erdves, daug remiasi ant rinkės krutančio etero, kuris pagal jų tyrinėjimus, daro medegą ir, kada nors atidengs paslaptis pasaulio sistemų tvėrimosi.

Elektros mokslas yra dalis ypatingo judėjimo, kuris kasdien pagelbsti žmonėms ką nors naujo atrast. Kada mes metame akmenį, mes priduodame jam judėjimą, kada akmuo nupuola, jis yra pražudęs judėjimo galybę. Kada trukis arba automobilius eina, jis turi savyje galybę judėjimo, kurią gauna iš pajiegų cilinderyje nešančių atomų, ir molekulų. Mat ne cilinderis pagamina tą judėjimą, bet ciilnderyje eksplioduojanti atomai, kurie pasididindami padaro jiegą ir judina cilinderį. Milijonai nesumatomų atomų gamina jiegą ir varo cilinderį. Judėjimas yra galybė diedsnė už medegą. Tie nesumatomi atomai, turinti galybę judėjimo, pavaro didžiausius cilinderius, kada atsakančiai uždaryti; jie išplėšo didžiausias uolas, kada priversti ekspliodavimu savo jiegą parodyt.

Mes, žmonės ant žemės, esame tobuliausias žemės gyvunas, mes viską padarome, pajiegiame žemės paviršių permainyt, subudavojame didžiausius murus, vandens kanalus, pakinkome vėją, vandenį, garą, elektrą dirbt tik dėlto, kad mes judame. Juda musų smegenys, rankos ir kojos, dėlto juda, kad kraujas musų kune juda, o mes pajudinam visus kitus ant žemės dalykus; nuo musų judėjimo viskas mainosi. Tai yra labai gera paveizda, kad judėjimas yra dideliu dalyku pasaulyje.

Ne visą judėjimą mes matome ir atjaučiame, kada sėdime trukyje ir žiurime per langą į kitą, einantį pro šoną trukį, mes manome, kad musų trukis eina. Kad sulygint kokio nors daikto judėjimą, mes turime šale turėt kokį nejudinantį daiktą, kad galėtume datirt judėjimą judančio daikto.

Mes judame ir nežinome.

Mes negalime atjaust kaip smarkiai mes judame, kada musų žemė sukasi apie savo ašį ir kartu smarkiai keliauja apie saulę, mes negalime jaust kaip smarkiai visa musų planeta keliauja, nes mes neturime budo kaip ištirt jų krutėjimo greitumą dėlto, kad mes patįs kartu su musų žeme keliaujame, ir visa musų planetų sistema keliauja, bet niekas nežino kur, dėlto, kad nėra prie ko jų judėjimo palygint. Daiktai juda dvejopu budu: jeigu mes metame apvalį į viršų, jis netik perbėga vieta iš vietos, bet ir juda—sukasi pats aplink save. Musų žemė taipgi keliaudama aplink saulę, sukasi aplink savo ašį. Mes gyvendami ant žemės, kartu su žeme keliaujame apie saulę, sukamėsi ir judame savo gyvenime. Apart paminėtų judėjimų, dar yra vienas, vadinasi judėjimu pirmyn ir atgal, arba drebėjimas. Kada daiktas, pasistumia pirmyn ir atgal. vadinasi drebėjimu, nežiurint, ar jis atlieka savo tą pasijudinimą kartą į sekundą, ar rečiau. Musų žemė dreba savo ašyje, tas drebėjimas galbut taip retas, kad jaučiamas tik kartą į dvidešimts penkis tukstančius metų, bet vistiek yra drebėjimas.

Taigi mes matome, kad judėjimas yra didelė galybė, kad žinot iš kur judėjimas paeina, mes sekame taip: Kada mes mesdami apvalį įduodame judėjimą, atrandame, kad pajiegą mest mes gauname iš maisto, kuris gaunasi nuo saulės spindulių galybėj užaugt. Tai yra nuo amžių sutaupyta pajiega, persikeičianti savo keliais nuo vieno daikto į kitą.

Nemuno Sunus.

---

išvažiuos į rytines valstijas. Čia tarpe tų žodžių kyštelėjo naiviškas prikišimas "Naujienoms" ir kitiems pažangiems, rengusiems pirmuose du koncertu babravičiui, kuomet Bumša pasididžiuodamas paaiškino, kad jie, kunigai, tik vien ranka mostelėję sugėbė šin vakaran sušaukt tiek daug žmonių, o kuomet mostels abiem rankom, netilps publika salėn... Na, ir jei Babravičius sutiks, pažiurėsime kaip tas viskas pavyks.

Keista tvarka prie vakarienės.

Vienas dar keistas "krikščionių" atsižymėjimas, tai jų publikos apvylimas. Bilietus visi pirko ir mokėjo tą pačią kainą, bet valgyt gavo tik tie, kurie turėjo "kongresmonų" ženklelius, gi pašaliniams nebuvo prie stalų vietos. Šauni "krikščionų" meilė, nėra ką ir sakyt! Dalyvis.

LIETUVOS APLANKYMAS.

Rašo **M. Paltanavičia.**

(Tąsa)

Man atrodė lyg Rymo karžygiai su gražiai žvilgančiomis kepurėmis. "Tai yra Kauno gaisrininkai", man pasakė. Didelis burys gražiai apsirėdžiusių gaisrininkų, su daugybe prietaisų ugnies gesinimui, prietaisos jau neprastos, nes ir automobiliaus cilinderis ugnies gesinimui. Tai buvo gaisrininkų paroda, tuom tarpu jie atėjo ties miesto rotuše, visi gražiai pasirėdę, kepurės jų gražesnės kaip Amerikos gaisrininkų. Čia pribuvo miesto burgomistras Vileišis, su vienu iš ministerių ir pasakė jiems trumpą prakalbą. Sunku buvo arti prieit dėlto, kad policija nepasirupino padaryt tam tikrą ratą aplink, kur visi gautų progą pamatyt geriau, todėl žmonės visada kaip maži vaikai, lenda arčiau ir taip visai maža dalis žmonių mato. Vileišis daug geriau atrodo Lietuvoje. Veidas pilnas ir linksmas. Gaisrininkų kamanda veik vieni žydeliai, tik pats jų vadas sako esąs baltgudis.

Ryte anksti, vėl, rodosi kas traukia nueit į panemunį. Smagiausia nueit į Senąjį Miestą, kur veda tiltas į Aleksotą.

Apie septintą valandą Kaunas dar mažai sujudęs, tik moters su pienu daugiausia vaikščioja; krautuvės visur uždarytos ir žmonių gatvėse dar nesimato.

Panemunyj labai gražu, Nemunas teka ramiai tarpe savo didelių krantų, saulė lėtai pradeda kilt, paukščiai jau iš anksto sukilę švaistosi, čiulba. Labai gražiu pauk štelių Lietuvoje yra, matyt, kad jiems ten gyvęnimas smagus. Panemunėj irgi gražu. Garlaiviai vieni stovi, kiti parplaukia, kiti rengiasi išplaukt kur nors Nemunu. Sėdi ant kranto, mąstai ir gėriesi gamtos grože.

Kaikur vietomis Nemuno žemesni krantai smėliu išpilti, garlaiviai taikosi, kad galėtų Nemuno vaga plaukt. Ir ot čia žmogus tuojau imi mąstyt, kaip butų geriausia Nemuną pagilint, kad Kauną butų galima pasiekt dar didesniais laivais. Smėlis gana minkšta kasimui, reikia tik išgalvot budą, kaip Nemunas galėtų pats pasigilint. Kada vanduo teka, turi didelę jiegą; menku kuom jį nesulaikysi. Senovėje žmonės buvo sumanųs. Nutiesdavo lyną, arba storą virvę, vieną galą pririšant prie kokio bent įnkaro, arba giliai, dugne esančio akmens, prie kito galo pririšdavo pervažą, padarytą iš dviejų valčių, ir tuom pervažu perveždavo po keturis, šešis arba daugiau žmonių. Viskas ką reikėjo padaryt, tai laikyt valtis pastrižai prieš vandenį, o vanduo bėgdamas pats stumė pervažą, iš vieno krašto Nemuno į kitą. Tai yra jiega; tokią jiegą galima daug kartų padidint pritaisius tam tikras valtis, su ilgesniais sparnais vandenyje, kuriuos bėgdamas vanduo suktų ir tuomi priduotų milžinišką jiegą, kuri galėtų gramdyt Nemuno dugną, taip pigiai, kaip Nemuno vanduo yra pigus, tokiu budu smėlis vandens butų nešama į šalis ir Nemuną išvalius jis pasidarytų daug naudingesniu navigacijai. Rodosi, kad ta pati jiega galėtų sukt didelius motorus ir taip pagamint šviesą ir jiegą aplinkiniams fabrikams.

Taip tai sėdėdamas čia ant kranto žmogus mąstai, kad ką nors gero Lietuvai sugalvojus, rodosi, kad aš ten gyvenčia, tikrai tokį dalyką mėginčia išbandyt. Lietuvai labai reikalinga pigi jiega, nes neturint savo anglių, labai sunku taisyt fabrikus, o gabenimas anglių iš kitų žemių, išdirbystę labai pabrangina. Todėl reikia manyt ir galvot apie visokius budus, kad suradus tokį, kuris suteiktų pigią jiegą. Lietuvos žemė neapsakomai graži ir kiekviena jos pėda turėtų but apdirbta ir pagražinta, o tam dalykui reikia jiegos. O jiegos Nemune yra labai daug, tik reikia ją pakinkyt ir naudotis ja.

Saulutė greitai kįla augštin, laikas bėga greitai, reikia eit susirast draugus ir keliaut iš miesto, kad pamatyt Kauno aplinkes. Eeinu į Birutos viešbutį Čia šalia viešbučio yra šulinys, iš kurio visa aplinkė ima vandenį, bet dar tik aštunta ryto valanda, dar žmonių mažai. Žiurau, ties šuliniu klupoja drutas senis; plaukai jo ilgi, barzda seniai skusta. Klupoja jis prieš saulę rankas sudėmęs ir galvą nuleidęs, rodosi, kad jis kokią maldą siunčia saulei. Sustojau toliau, kad seniui nepertraukt maldą, ir tėmyjau toliau į jo tas ceremonijas. Senis pasisėmė kibirėlį vandens ir vėl atsiklaupęs ėmė melstis prieš saulę, rankas pakėlęs, paskui pasiėmė rankon, pakėlė kibirą su vandeniu augščiau savo galvos ir ėmė pilt šaltą šulinio vandenį ant savo galvos. Pamaniau: Kas gi čia yra? Ar tas senis yra saulės garbintojas, kad jis ne bažnyčioje meldžiasi, kurių čia aplink matosi, bet savo šventynę įsitaisė čia šale gatvės ir atlieka čia savo pamaldas? O gal senukas dar turi savo krutinėje senovės lietuvių-pagonų papročius?

Norėjau išgirst kaip jis meldžiasi, bet iš toli negalima buvo nugirst, o arti nėjau, nenorėdamas jam pertraukt maldą. Bet, kad jis nebuvo beprotis, tas matėsi iš jo apsiėjimų, nes pabaigęs savo pamaldas, susirinko visus našulius ir nuėjo sau šalin.

Susiradau savus draugus ir pasirengėme važiuot į Kamendulius. Kamendulių klioštorius yra netoli Kauno. Pervažiavus geležinkelio tunelį, atsidengė mums prieš akis graži Pažaislio aplinkė. Paties kaimelio triobos labai vargingos. Žemė čia smėlinė, bet javų matėsi gražių. Pasižiurėjus į žmones, atrodo, kad jie pailsę čia gyvent, o pasižiurėjus į triobas, atrodo, kad čia netolimoj praeityj buvo kas tokio neramaus.

Pervažiavus per Pažaislių kaimelį, kelias veda tolyn, prieš kalnelį, ant kalnelio šilas, netoli nuo šilo sena žmogaus grintelė ir kitos triobelės, beveik visos sulindę į smiltis. Rodosi, kad šitas namukas mokėtų kalbėt, jis pasakytų daug naujienų apie šią aplinkę.

Kitoj kelio pusėj, senukas, apie aštuoniasdešimts penkių metų, ganė porą karvukių. Sustojom mes, senukas atėjo arčiau, pažiurėt vežimo be arklių; mat jam naujiena ir žingeidu, kaip vežimas be arklių gali bėgt.

—Kaip jusų pavardė, tėvuk?—paklausiau.

—Jonas Napkauskas, o šis kaimas vadinasi Namajai.

—Ar tai jųs čia šitame namukyj gyvenate?

—Taip, tai aš gyvenu su savo sunum. O, ponuli, kiek mes čia nelaimių perleidome šiais karės metais, aš viską nė per savaitę neišpasakočia. Vieną naktį mus užpuolė kaszinkoki kareiviai ir liepė pinigus atiduot. Mes buvome pavargę taip, kad ir valgyt neturėjome ką. O kiek jie mus prikankino! Mano sunus pasipriešino, tai išsitraukę revolverį, jį peršovė. Šiaip taip jis išgijo, bet matai, jis ir dabar šlubuoja, ir bus amžinas ubagas!...

—Turbut, tėvuk, jųs jau nuo seniai čia gyvenat?

—Tai, ponuli, aš čia gyvenu nuo mažų dienų. Aš atmenu dar tuos laikus, kada mes eidavome baudžiavą į Kamendulius.

Mums bekalbant, senuko karvės nuėjo į pakalnę, tad jis nubėgo jas susigražint; nusiriito į pakalnę kaip mažas vaikas. Žiurint, kaip senukas nubėgo pakalnėn, vienas iš musų tarė:

—Senis smarkiai bėga, ne atrodo, kad baudžiava jam butų daug kenkus.

—Kaip tu tiek metų turėsi, tai tavo vyžos taip greit nebėgios—kitas pratarė.

Nuvažiavę toliaus ant kalnelio radome šilą, pašilyj nedidelius kapus, gražiai štakietais aptvertus ir pagal kryžių išveizdą;čia palaidoti laike karės rusai kareiviai.

Pro kapus eina kelias peršilą į Kamendulius. Tik biskį pavažiavus, prieš mus pasirodė labai graži aikštė. Kyšojo gražųs bokštai iš tarpo žaliuojančių medžių, [redacted]

(Dar bus)

---

syje šimtas arklių gali pasislėpt nuo saulės karštų spindulių. Sulyg kronikų, Joanna iš Arogonos, Neopatijos karalienė, tarp 1414 ir 1435 metų, kelionėje iš Ispanijos į Neapolį, su savo palydovais tapo užklupta didelės audros, ir išliko tik po šiuom kaštonu pasislėpus. Viduje šio kaštono yra ištašytas namas, kuriame ant didelio pečiaus sicilikai džiovina kaštonus, riešutus ir kitokius vaisius, kurie toje aplinkėje auga. Kartais pritrunka jiems malkų, laike audrų, tada jie kirviais skaldo šį kaštoną, ir todėl jis jau stovi link sunykimo. Šakomis jis uždengia 160 pėdų plotą žemės, aplink save.

NAUDINGI PATARIMAI APIE SVEIKATĄ.

(Tąsa)

kame nėra aplink pelkių ir balų, patys namų savininkai yra kalti, kad jų namuose randasi vuodų. Tečiau yra vietų, kuriose už vuodų veisimosi vietas miestas yra atsakomybėje. Ir tos vietos yra ne fontanos, rezervorai arba pelkės. Pakelyje atviros rynos ar grabės gali išaugint kelias šeimynas įvairių vuodų veislių, neišskiriant nė drugio vuodų. Ganyklose, kame velėnos yra išmtos, duobėse prisirenka vandens, kuriame drugio vuodai ir veisiasi. Visos tokios vietos turi but pripildant žeme panaikintos.

Netikėtina, kad gerai prižiurėtoje rinų sistemoje vuodai galėtų veistis pačiose rynose. Tečiau, kad jie veisiasi rynų nuotakos yra dėlto, kad duot nusėst smiltims ir žiukšlėms, kurios kitaip įeitų į rynas ir jas užkimštų. Jos daroma taip, kad vanduo neišeitų ir kad tilptų nemažai vandens, kuris stovėtų žemiau užsėjimo rynų. Tokios nuotakos yra dažnai vartojamas gale loto ir ant gatvių kryžkelių. Vanduo juose persimaino tik tada, kada lyja arba kada gatvė ar daržas yra plaujamas. Sausuose metų laikuose vanduo gali išstovėt kelias sąvaites, suteikiant progos vuodams veistis. Ištikrųjų vidurvasaryje vuodai veisiasi tokiose vietose milijonais. Į jas reikia pilt kerasino arba miesto valdžia turi kartą į savaitę išvalyt taip, kad išmest laukan kaip kiaušinius taip ir išperėtas larvas. Kerasinas tečiaus yra geriau.

Šiukšlių kruvos yra gera vieta vuodams veistis, nes ten prisirenka senų butelių, dėžių, skrynių, įdų šukių ir kitų dalykų, kuriuose vanduo gali stovėt. Net ir mažai vandenyje daug vuodų gali prisiveist. Alaus pusbutelyje, kuriame yra užtektinai vandens, tukstančiai vuodų išauga. Rašytojas žino vieną atsitikimą, kame tukstančiai vuodų buvo susekta, kad jie buvo išsiperėję tuščiuose alaus buteliuose, kurie per kelias vasaros savaites gulėjo numesti darže.

Visos tokios vietos turi but gerai išjieškotos, ir arba panaikintos, išsausintos, apverčiant visus tuos įdus arba pripilant kerosinu, arba prieleidžiant žuvų į dirbtinius tvenkinius.

Vandens nuleidimas.

Nuleidimas vandens ištikrųjų yra dalimi panaikinimo veisimosi vietų. Pelkių džiovinimą žemdirbystėj ar pramonėje naudos nereikia nė aiškint. Išsausint pelkėtų žemės vertė yra visiems žinoma. Taip-pat nereikia nė aiškint svarbą džiovinimo pelkių, vien dėl to, kad pagerint sanitariškas sanlygas ir kad išnaikint vuodus. Tas vienas kaip kada vietą, kuriose negalima gyvent, padaro gyvenamą. Mažų vietų sausinimas vien dėl to, kad išnaikint vuodus buvo daroma daugelyje vietų, o kaikuriose dalyse šios šalies, ypatingai New Jersey ir Kalifornijoje ir didelės pelkės yra sausinamos vien tik dėl to, kad išnaikinus vuodus. Kaip tai daryt, mes neturiame vietos čia kalbėt. Tik galime pasakyt, kad išsausinimas suriųjų balų nebrangiai atsieina, o pasekmės pasirodė labai geros kaip Kalifornijoje, taip ir New Jersey.

Larvų naikinimas.

Nors ir geriausiai yra išnaikint tas vietas, kuriose vuodai veisiasi, kaip augščiau buvo minėta, tečiau dažnai pasitaiko, kad vandens nė nuleist, nė kitaip kaip nudžiovint negalima, tuomet prisieina daryt kas nors kitas, kad vuodų larvas iššudyt. Buvo bandyta daug dalykų, ir išskyrus kaikuriuos speciališkai sutaisytus mišinius, niekas neduoda tokių gerų pasekmių, kaip vartojimas aliejų. Iš visų aliejų geriausis yra peroleum, paprastasis kerosinas, kuris duoda geriausias pasekmes, atsižiurint įveikimą ir lėšas.

Pasirenkant aliejų reikia apsižiurėt į du dalyku: pirmiausiai, jis turi lengvai skleistis ant vandens; antra, jis turi neišgaruot greitai. Tirštieji aliejai nesiskleidžia gerai ant vandens, bet laikosi šmotais ir vienas vietas apdengia storai, kitų visai neapima. Taip-pat svarbu, kad filma greitai skleisųsi. Vienos uncijos kerosino paprastai turi užtekt penkiolikai kvadratiškų pėdų ir esant ramiam orui, be vėjo, filma pasilieka per dešimtis dienų arba kiek ilgiau. Net tuomet, kuomet žvilgančioji filma nuo vandens išnyksta, kerosino smarvė ant vandens pasilieka. Vėjuotame ore kerosinas yra supučiamas į vieną pusę, bet vėjui persimainius, jis vėl eina atgal ir lervos išgaišta. Netiktai lervos ir pupos išgaišta nuo kerosino, bet ir daugel augusių vuodų, kurie tik nusileidžia ant viršaus, ar tai gert vandens, ar tai kiaušinius dėt, galą gauna. Kalifornijoj H. J. Quayle vartoja mišinį tiršto aliejaus 18^0 gravitacijos ir skysto 34^0 gravitacijos proporcijoje 4 prie 1. Tas mišinys padaro aliejų, kuris užtektinai skystas, kad galima gerai apliet užtektinai tirštas, kad gali ilgai išbut neišgaravęs. Jis liejamas iš bačkinės pompos, kur ją turi arba rankinėmis pompomis, kur didžiųjų nėra. Vieną kartą užliejus užtenka keturioms savaitėms. Suv. Valstijų kariumenė Kutoje aliejų leisdavo kas dvi savaiti.

Mažas kudras ir tvenkinius galima apliet su paprastu daržus laistomu kibiru, arba net ir iš puodo arba iš stiklo tiesiai galima liet. Didesni tvenkiniai geriau liet iš pompos. Anglijos darbininkai Afrikoje pataria pilt keresiną ant drabužių, pririštų ant ilgo pagalio ir po tam valkiot viršum vandens.

Panamoje yra vartojamas sekantis mišinys: 150 galionų karbolio virinama iki 212^0F. potam 150 svarų smulkiai sumaltos smalos pilama tiesiai į katilą. Tas mišinys virinama per kiek laiko. Potam pridedama 30 svarų sodos ir vėl virinama tol, kol visai juoda emulsija pasidaro be jokio nustojimo ant dugno. Mišinis tos emulsijos į dešimts tukstančių dalių vandens, yra sakoma, užmuša Anophaloe lervas mažiau kai į pusę valandos, o viena dalis yra sakoma, užmuša jas nuo penkių iki dešimts minutų. Ankonos stotyje to mišinio padaroma 4,600 galionų, lėšuojant truputį daugiau, kai 14 centų už galioną. Nors tas mišinys buvo daugeliui vartojamas Panamoj, tečiau kerosinas taip pat buvo vartojamas smarkiau tekančiame vandenyje.

Gamtiškieji vuodų priešai.

Paprastosios auksinės ir sidabrinės žuvytės išnaikina vuodų lervas ir jos turėtų but veisiamos tvenkiniuose. Keliatas veislių gruzų (top minnoms) pasekmingai yra vartojamos keliose vietose, ir jos gerai naikina vuodų lervas. Kaikurios veislės, nuvežtos iš Texas į Hawaii, pasirodė esančios naudingos. Kaikuriose kitose vietose, kitos veislės buvo bandytos, ypatingai tose vietose kur negalima kerosino vartot, jos visur savo darbą gerai atliko.

Yra daug vandeninių vabalų, kurie minta vuodų lervomis; kiti gaudo pačius vuodus. Kaikurie paukščiai gaudo vuodus, o be jų ir šikšnosparnis. Netoli San Antonio, Texas, yra daromi bandymai, kuriuose šikšnosparniams yra taisomos budelės dvejopu tikslu, kad šikšnosparniai naikintų toje apie linkėje vuodus ir, kad gaut šiksnosparnių daug.

Medžiai ir augalai.

Daug buvo rašyta apie ypatybes kai kurių augalų, kurie sakoma prašalina vuodus. Tarp tų galima pamynėt keliatą veislių Eukalypų ir kitų medžių. Nors daug apie tuos medžius buvo rašyta, tečiau moksliški tyrinėjimai parodė, kad jie tuo žvilgsniu neturi jokios vertės. Jų vertę patvirtina žmonės, kurie nė nebandė jų moksliškai ištirt.

PAVASARIO VAISTAI.

Į kelias sąvaites, šimtai motinų bandys savo priešingiems vaikams duot pavasario vaistus, paprasčiausią sierą su cyrapu. Tukstančiai kitų motinų,netikėdamos į senoviškus vaistus nusipirks bonką dr. Pinks Purple Pellets, arba kitokius vaistus, apie kuriuos nieko nežino. Pirmame atsitikime, tos motinos vartoja sierą, nes jų močiutės tą darė, antrame atsitikime, tik todėl, kad tiki į ką paaiškinimas ant bonkos sako.

Teisybė, kad žmogus gali geriaus dirbt ir sunkiaus šaltame ore. Jis gali sunaudot daugiau protiškų, fiziškų ir nerviškų spėkų negu šiltame ore. Žiemoj žmonės permažai miklinasi, ir praleidžia permažai laiko tyrame ore. Ypatingai per pereitą žiemą mes perdaug laiko praleidome viduj, šiltuose kambariuose su uždarytais langais ir uždarytomis durimis. Su prasta ventiliacija. Ir todėl turime gerai apsipažint su kuno nuvargimu ir kodėl reikia valgyt daugiau vaisių ir daržovių. Ir su noru pasilikt lauke.

(Bus daugiau)

PARSIDUODA. NAMAI - FARMOS

VERNON HILL. Naujas namas 6—6 kambarių.
VERNON ST. Naujos mados namas 5—5—5 kambarių.
GRAFTON SQ. Naujas namas 5—5—5 kambarių.
RICE SQ. Naujas namas 6—6—6 kambarių.
GREENDALE. Naujas namas 5—5—5 kambarių.
HAMILTON ST. (arti). Naujas namas 6—6—6 kambarių.
WEBSTER SQ. Naujas namas 4—4—4 kambarių.
LINCOLN ST. (arti). Naujas namas 6—6—6 kambarių.
ARTI lietuvių bažnyčios dailus namas 6—6—6 kambarių.
TURIU ant pardavimo arti miesto keliatą gana dailių farmų, kaip tai: Tatnucke, Auburne, Holdene, Rutlande, North Brookfielde, Spencery ir daugelį kitose vietose. Užeikite pasikalbėt.

L. J. PAULAUSKAS,
Real Estate,
15 Millbury St., Worcester, Mass.
(Prie Amerikos Lietuvio)

PARSIDUODA. NAMAI—FARMOS!!

VERNON STREET. Geras 16 kambarių namas, visi įtaisymai. Kaina $12000, geros išlygos.
SO. WORCESTER. 18 kambarių, 3—tenementų namas, gesas, "open plumbing." Kaina $8000, įmokėt $2500.
ARTI CAMBRIDGE STREET. Du trijų tenementų namai. Kaina $11000 įmokėt $2000.
WARD STREET. 13 kambarių 3—tenementų namas, daug žemės. Kaina $6600.
LAWRENCE STREET, 11 kambarių tenementų namas, visi įtaisymai. maudynės, daug žemės, keletas vaisingų medžių, vištininkas. Įmokėt $1000.
ARTI LINCOLN SQ. 18 kambarių 3 tenementų namas, visi įtaisymais. Kaina $11500.
60 AKRŲ farma, lygi, be akmenų, derlinga žemė. Puikus budinkai, 14 kambarių namas, visi įtaisymai, elektra, maudynė, šiltas vanduo, garo šiluma. Didelė banė, vištininkai ir tt. Ši farma randasi arti state road, arti mokyklos ir krautuvių. Parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Įmokėt $3500.

A. BLAŽYS,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI:

REIKALAUJA gerbs lietuvaitės, gerai mokančios siut šlebes. Gera mokestis, trumpos darbo valandos.
ŠIUOMI paskelbiu, kad naujas atidarymas visokių naujausios mados šlebių ir pigiausia kaina, dideliame pasirinkime. Taipgi visokių kepurių, ką tik pargabentų iš New Yorko.

J. STOŠKIENĖ,
10 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA

PARSIDUODA trijų familijų namas ir vietos ikvaliai del garadžiaus, ant Mendon gatvės. Galima pirkt labai pigiai delto, kad savininkas apsigyvenęs Pennsylvanijoje. Norinti apie šitą namą daugiau žinot, kreipkitės į Amerikos Lietuvio Ofisą, 15 Millbury Street.

PARSIDUODA.

PARSIDUODA Hudson karas 7 pasažierų, geram padėjime ir už pigią kainą. Norinti turėt gerą karą, kreipkitės po šiuom adresu.

J. M. VIERAITIS,
157½ Vernon St., Worcester, Mass.

PAJIEŠKAU MERGINOS APSIVEDIMUI. Esu našlys su vienu vaiku, uždirbu gerai: Prašau geidaujančių apsivest parašyt man.

A. Lazauskas,
4 Seymour st., Worcester, Mass.
(35—37)

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Žmonės tankiai manė, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš prie žasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso vidurinose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinį Seltzer, jeigu norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintėlė gyduolė, kuri palengvina nervіškumą, vidurių nesmagumus, ir numalšina vėmimą laike nėštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj

Pepsinic Seltzer Co.,

Į LIETUVĄ

Pirkit laivakortes jusų giminėms Lietuvoje. Kompanijos raštinė Kaune, kuogeriausia prižiuri visus keleivius.

WHITE STAR LINE
N.Y.—Cherbourg — Southampton.
Išplaukimai kas šeštadienį. Milžinai laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

AMERICAN LINE
N.Y.— Plymouth — Cherbourg — Hamburg.
Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

RED STAR LINE
N. Y.—Plymouth — Cherbourg — Antwerp.
Tankus išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Lapland ir Zeeland.

Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTĖS
del jusų giminių Lietuvoje, per
BREMEN
ant didžiausio naujo vokiečių laivo
COLUMBUS
arba ant populiariškų vienos kliasos laivų. Lietuvos valdžios autorizuota linija pervežimui emigrantų.
Del informacijų, kreipkitės prie vietinių agentų, ar

North German Lloyd,
192 Washington Street,
BOSTON, MASS.

"111"

CIGARETAI

10¢
JIE YRA GERI!

Anthony Oswald Shallna,
Lietuvis advokatas,
366 BROADWAY, ROOM 2,
Telephone, So. Boston 3520
SO. BOSTON, MASS.

"GYDYTOJAS"

paveiksluotas sveikatos žurnalas teikia teisingų žinių iš:
HIGIENOS,
MEDICINOS,
DENTISTERIJOS.
Prenumerata: Amerikoje $1.00. Kitose šalyse $1.50 metams. Vienas numeris 15c.

"GYDYTOJAS,"
4454 So. Western Avenue,
CHICAGO, ILL.

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas
ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI:

PAJIEŠKAU pussesers Anelės Jerusevičiutės, iš Nemajunų par., Trakų aps. Ji yra kur-nors apie N.Y. Jei kas žino, prašau pranešt.

Agnė Barauskienė,
12 Lawrence st., Worcester, Mass.
(37—38)

ANT RANDOS.

ANT RANDOS 5 kambarių namas ar krautuvė. 3 minutos eit nuo lietuvių bažnyčios.

J. WEINER,
42 Barclay st. ar 44 Portland St., prie J. S. Wesby & Son.

S. S. LEVIATHAN

GREIČIAUSIS—DIDŽIAUSIS—PUIKIAUSIS

Keliauk Lietuvon ant Pasauly Didžiausio Laivo.

Kada keliauni Lietuvon arba kvieti gimines iš Senos Tėvynės, pasinaudok kelionės smagumais ant pasauly didžiausio, greičiausio ir puikiausio plaukiančio laivo.

Pasiulo jums smagius kambarėlius, didelis pasivaikščiojimui dėnis, socialius kambarius, užtektinai įvairių ir geriausių valgių, mandagų patarnavimą nuo tarnų, kuriems rupi, kad butumet patenkinti.

Keliaujant ant šio S. V. valdžios laivo per Cherbourg'ą į Southampton'ą, kur agentai musų prižiurės ir apsaugos jusų kelionę į vietą.

Laivai George Washington, "America" ir kiti S. V. Linijų, tiesiai į Bremen'ą. Del trečios kliasos kainų ir kitų informacijų rašykite:

United States Lines,
75 State St. Agentai visuose didesniuose miestuose. Boston, Mass.
Canadian Ofisas: 79 Queen Str. W., Toronto.
Managing operators for
United States Shipping Board.

DOVANAI KENČIANTIEMS NUO REUMATIZMO.

Mes turime naują budą reumatizmo gydymui, kurį prisiųsime į namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik parašys mum. Jei kenčiate skausmą sanariuose ir raumenyse, ar jei jie sustingę, ar silpni, ar jei kenčia su kiekviena oro permaina, štai jusų proga pabandyt naują, lengvą, pigų budą, kuris jau suteikė pagelbą šimtams. Nepaisant, ar jau įsisenėjus liga, ar kentėjai vienus metus, ar dešimts, ar bandėt visokias gyduoles be pasekmių, visvien mes kviečiam parašyt mum, ir mes prisiųsime šį lengvą budą, dovanai pamėginimui.

DOVANAI—MUSŲ IŠLAIDOMIS!

Mes nereikalaujam nė cento iš anksto, tik jusų vardą ir antrašą. Mes tuoj atsiųsime Budą bandymui, musų iškaščiais, vartojimui ir bandymui. Šimtai rado pagelbą šiame naujame, lengvame naminiame Bude. Nepraleiskite šio siųlymo, jei kenčiat nuo reumatizmo.

Pleasant Method Co.,
X. 2, 3624 N. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

NAUJAUSIS IR NAVATNIAUSIS KNYGŲ KATALOGAS JAU GATAVAS !

VISIEMS PRISIUNČIAME DYKAI.
Reikalaukite tuoj, nes padarėm ligi šiol negirdėtą knygų ir mokslo išpardavimą, ir parduodam visokias knygas už ½——PUSĘ KAINOS——½
Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausius žmogaus sveikatos ir ligų sekretus, pirmiau kainavo $7, dabar——$3.50.
Didžiausias Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų pirmiau kainavo $11, dabar——$5 50.
Del kitų knygų reikalaukite katalogo.

MARGERIO KNYGYNAS,
2023 SAINT PAUL AVE., CHICAGO, ILL.
P.S. Agentai: Knygų sezonas jau čia. Mes duodame baisiai didelį nuošimtį. (37—39)

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą—ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais—pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandio už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų sampelų audeklo dėl žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare.

Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS

perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:
340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156.

Pirmas Lietuviškas Graborius

patarnauja prie laidojimo Lietuviams taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156.

M. STAKĖNAS.

KAS BUVO ŽMOGAUS PRATĖVIAIS?

(Pašneka iš istorijos, antrapologijos ir gamtos mokslų)

(Tasa)

ancirogniška žmogysta buvo daugiau moderniška ant smakro ir burnos, ar kaktos Aplamai, ancirogniškas žmogus buvo augštos galvos ir plataus veido. Tie žmonės davė dvi kulturas: įvairųs išdirbiniai iš kaulų ir tašymas akmens.

Kaip liudija rastos liekanos gromogniškos žmogystos, jie gyveno rytų centralinėje Europoje. 1852 metuose Haute-Gorrone arti Pyrynes, Francuzijoj, tapo atrasta 7 skeletai gromogniškos žmogystos. 1868 metuose taip pat buvo rasta keli skeletai Dordegne, Francuzijoj. Daugiau tos žmogystos liekanų yra Ispanijoj, Komarga aplinkėse, ir Austrijoj, Welledorfo aplinkėse. Sulyg antrapologų, gromogniška žmogysta didumo buvo 5 pėdų ir 10 colių. Kaikurie relikai liudija, kad retkarčiais buvo galima rast žmogaus smegenis, turinčias 1.598 kubiškų centimetrų.

Antrapologiškojo, arba gromogniško žmogaus yra gyventa nevien dabartinėje Francuzijoje, bet ir Anglijos aplinkėse. Tas reiškia, kad tuomet Anglija rubežiavosi su Francuzija, žemės sausuma. Turbut tada dar nebuvo šiaurinių jurių. Tas nėra stebėtina, nes geologai pripažįsta, kad Alpų kalnai iškilo neseniau kaip 40,000 metų prieš Kristaus gimimą. Gromogniško žmogaus Anglijoj gyventa Yava ir Trinil aplinkėse.

Profesorius Dubois Yava aplinkėse 1892 metuose rado skeletą gromogniško žmogaus, kuris, sakoma, gyveno ant žemės dar šlifuoto akmens gadynėje, apie 25,000 metų prieš Kristų, kuomet ant žemės dar tik apsireiškė primityviška, cheleoniška, arba taip vadinama poleotiška civilizacija. Yra rasta gromogniško žmogaus relikai Pilduene; sulyg dr. Woodward tas relikas yra taip pat gromogniško žmogaus liekana. Apie gromogniško žmogaus primityvišką civilizaciją galima pasiskaityt profesoriaus Henry Fairfield Osborn veikale "Men of Old Stone Age", kur 350 puslapyj pasakyta, kad "daila ir išdirbystė apsireiškė magdaleoniškuose laikuose, nes plačiai buvo pažinta akmens šlifavimas. Tas metlaikis yra periodas apsireiškimo pabeolitiškos civilizacijos. Tas viskas yra ženklu ir liudyjimu gromogniškojo žmogaus pakilimo, kuris dėl kokių tai nelemtų sąlygų, buvo priverstas pult ir pasitraukt nuo vadovavimo iš vakarinės Europos. Senų laikų gromogniškojo žmogaus kultura yra priprasta vadint magdaleoniška todėl, kad to dalyko gyvumo liekanos aiškiai yra permatomos, ar randamos vietoje, vadinamoje La Magdalena. Dalykas yra paprastas, kaip grekai savo augštąją vaidyklą—teatrą užvadino Athenai, ir nuo to vien vėliaus grekai vaidindavo atėniečius. Mes esame patyrę, kad priešistoriška gadynė prasidėjo nevėliau 16,000 metų prieš Kristaus. Sykiu su tuom prasidėjo ir magdaleoniškos gadynės kultura. Profesorius Osborn 501 puslapyje sako: "aiškus pasirodymas žmogaus Europoje permatomas ne vėlesniu laiku kaip 25000 metų nuo dabar. Nuo tada žmogysta turėjo kilimo ar tolynžangos siekimą, su tvirtais uždaviniais prie ateities".

Prie poleolitiškos kultuors ir civilzacjos priklauso žmogystos tvariniai, kaip tai iš žvėrių kaulų daryti įrankiai, ar ginklai. Antraeilė kultura ar civilizacija, taip vadinama neolitiška, davė ugnį, mokėjo išbraižyt akmenį. Akmens nušlifavimas priklauso prie pirmapradinės, poleolitiškos kulturos. Profesorius Winterton C. Curtis, Missouri universiteto zoologijos skyriaus, savo veikale "Science and Human Affairs", 17 puslapyje sako: "Seniausiai arheologijai yra žinomas tvarinis, kuris yra kaipo liudininkas, yra atrastas Niliaus kloniuose, kuris, kaip yra patirta, padirbtas penkiolikoj tukstančių metų prieš Kristų. Tas tvarinis yra tai sena akmeninė siena išbraižyta įdų paveikslais. Į veikalą pažiurėjus, matosi perstatymas braižymo ir lipdymo. 15—5 tukstančių metų prieš Kristų, neolitiškame metlaikyje, Niliaus gyventojai kilo ir ėjo pirmyn prie civilizacijos". Dvidešimtame penktame puslapyje to paties veikalo ir tas pats profesorius sako: "Grekai yra pasėtojais mokslo, kuris buvo prigijęs pas senovės nediterenus, arba rytiečius. Jie yra užsipelnę pilną apvainikavimą sename pasaulyje. Mes esame pažymėję ir užrekordavę kilimą heleniškos civilizacijos ir draugijos, intelektuališką besiplėtojimą, kuris tik istorijai yra gerai suprantamas dėl savo iškilimo ir nupuolimo".

Kad grekai buvo taip augštai pakilę, tai dar ikišiol daugeliui nėra suprantama, ir todėl išrodo jiems tik lyg pasaka. Bet dabar arheologija šiuose metuose pridavė keliolika dalykų, kurie pirmiau niekam nebuvo žinomi. Tyrinėjimas Kretoj aiškiai parodo, kad kadą tai gyvavusi taip vadinama minoana civilizacija, pavyzdžius ėmusi iš neolitiškos civilizacijos. Cnossus pakalnės žemumoje arheologai surado tik liekanas dar nuo 7000 metų prieš Kristų. Autorius knygos "Man Past and Present", profesorius Quiggina, heleniška kultura gyveno 25,000 metuose pirmiau Kristaus gimimo. Mausteriška 15 tukstančių metų. Minoana 10—8 tukstančių metų ir aziališka 3000 metų prieš Kristų.

Kreta senovėje buvo vadinama Kandija. Kreta arba Kandija geografiškai stovi 82 mylių atstume nuo Medeteroniškųjų jurių, pati vieta yra sala, dabar priklausanti Grekijai. Sulyg žinovų, Kreta arba Kandija stovi augščiausia už vsas žemės vietas. Autorius knygos "The Evolution of Civilization", Juozas McCabe, 29 puslapyje apie Kretą sako: "Visi patyrimai mums duoda dvi išvadas. Pirma, kad ten buvo žmonių gyvumas ant žemės, toje vietoje ir jos aplinkėje dar pirmiau ledų gadynės, ir antra, yra išvedimas, kad Kreta buvo centru neolitiškos civilizacijos dar prieš Kristaus gimimą dešimčia tukstančių metų anksčiau. Sia. Sulyg patyrimo, tie gyventojai buvo atėję iš Afrikos. Jie nebuvo paliesti ar užgauti žemiškos katastrofos, kokia buvo atsitikus ant žemės, apie kurią mes kalbėjome pirmiau. Priežastis to viso išsigelbėjimo buvo tame, kad Kreta stovi pačioje geografiškoje augštumoje. Žmogysta Kretoj yra apsigyvenus dar naujoje akmens gadynėje ir ramiai gyveno iki 3000 metų pirmiau Kristaus".

Kretoj arba Kandijoj yra keli priešistoriški namai, statyti dar 6—7 tukstantyj metų prieš Kristų. Knosoje karališka pilis, turi 500 keturkampių pėdų, tvirtas namas. Kita pilis yra Phaestone. Sulyg arheologų tos pilys yra istoriški tvariniai. Mokslininkai, pasinaudodami iš mokslo arheologija, užsiimančia tyrinėjimu prieistoriškų liekanų kulturos ir tehnikos senovės tautų, atrado iš užsilikusių iki šių laikų tvarinius, iš Kretos ar Kandijos karališkų pilių, Egipto piramidų, Asirijos obeliskų šventynių ir visokių parašų ant tų tvarinių, kokius mes šiadien negalime parmanyt ir suprast gyvenimą visų tų seniai gyvenusių tautų, ant kiek jos yra senos, ar prieistoriškos šių laikų pasaulio istorijai.

Netik Kretos, Egipto ir Asirijos priešistoriškos ir arheologiškos liekanos žmogystos atsiradimo metlaikis stumia gilyn į senovę dar anksčiau 7—8 tukstančių metų prieš Kristų, bet ir geologiškos,palantologiškas ir antrapologiškos liekanos, rastos Europos centre ir vakaruose, kur iškasta iš žemės sluogsnių, iš suakmenėjusių gyvunų, ir antrapologiško, nendartelisko ir gromogniško žmogaus kaulai. Mes galime persistatyt sau žmogystos atsiradimo istoriją visai kitokia negu kokią parodo šventraštis. Tie visi arheologiški, antrapologiški, palantologiški ir geologiški, užsilikusieji tvariniai parodo permainas, visų išveizdą gamtos ar gyvybės visokių laikų; paduoda istorija susitvėrimo musų žemės ir atsiradimo žmogystos.

Geologai susekė gamtos paslaptis, nuo žmonių paslėptas žemės gilumoje; apie susitvėrimą žemės žievės, o palantologai, tyrinėjanti praėjusių amžių jau išnykusią gyvybę, susekė, kad žemės žievės sluogsniai, koki gyvunai ir žmonės tolimoj senovėje gyveno ir augo ant žemės, ir vėliau išnyko. Jie susekė protėvius dabartinės žmogystos, susekė jų užsiėmimą ir kulturišką laipsnį, ant kiek jie buvo civilizacijoj išsivystę.

Garsus istorikas Wells savo veikale "The Autline of History", 104 puslapyj sako: "Neolitiško žmogaus darbo vaisiai arba liekanos Europoj apreiškia žmogystos gyvenimą nuo 10—12 tukstančių metų tolimos praeities. Kai kur kitur žmogystos gyvybė apsireiškia keliais tukstančiais metų

(Bus daugiau)

LAIKINAI IŠVAŽIAVĘ ATEIVIAI APSUNKINA KVOTĄ.

Grįžtant, laikinai išvažiavusieji įleidžiamą bilekadą, ir nepriskaitomi prie savo šalies kvotos. Bet kiton pusėn apsigyvenę ateiviai, kurie grįžta nuo laikino buvimo užjuryje, nors įleidžiami kvotai išsibaigus, yra priskaitomi prie tos kvotos, jeigu kvota neišsibaigus.

Tuomet aišku, kad apsigyvenęs ateivis, kuris laikinai išvažiuoja užjurin, sumažina skaičių naujų ateivių iš jo šalies, jeigu sugrįžta į Suv. Valstijas, kuomet kvota dar neišsibaigus. "Laikinas išvažiavimas užjurin" reiškia išvažiavimą į bile svetimą šalį ant neilgiaus kaip šešių mėnesių, bet turi turėt gyvenimo vietą Suv. Valstijose; jeigu ateivis pasilieka užjuryje suviršum šešis mėnesius, yra skaitoma, kad jis apleido savo namus Suv. Valstijose. Tą ateivis gali išvengt, jeigu neturi aiškų prirodymą, kad jis apleido savo namus. Suv. Valstijose. Tad ateivis gali išvengt, jeigu turi aiškų prirodymą, kuris patenkins imigracijos valdininkus.

Skaičius ateivių, laikinai išvažiuoja iš Suv. Valstijų, yra nemažas. Ypatingai italų, kurie gyvena Suv. Valstijose, bet važiuoja į Italiją aplankyt ką nors. Jeigu jie sugrįžta kuomet Italijos kvota dar neišbaigta, jie priskaitoma prie tos kvotos, ir tokiu budu tas sumažina skaičių italų ir atima įleidimo tiesas nuo tokio žmogaus, kuris kitaip butų buvęs įleistas į Suv. Valstijas. Italija ypatingai nepatenkinta savo kvota. Iš Italijos kasmet gali atvažiuot 42,057 žmonės, arba kas mėnesis 8,411. Ir išvažiavę iš Amerikos italai tik sumažina tą skaičių.

Tokiu budu Italijos emigracijos viršininkai nutarė (Balandžio 20, 1923, cirkulioras 381), kad nė vienas italas apsigyvenantis Suv. Valstijose, kuris atvyksta Italijon laikinam atlankymui, negalės grįžt į Suv. Valstijas per tuos mėnesius, kurių kvota dar neišbaigta, išskiriant kaikuriuos atsitikimus,nes italu valdžia supranta, kad jeigu lankantieji italai priverst pasilikt kol kvota išsibaigia, jie gali pasilikt Italijoj suvirš šešių mėnesių, ir tokiu budu nustot tiesą but įleistais į Suv. Valstijas. Tokiu budu, kad nukreipt nesmagumus, yra nutarta, kad "lankantieji" italai, kurie mano grįžt į Suv. Valstijas, kuomet kvota neišbaigta, turi ypatiškai nueit pas emigracijos komisorių, ir jeigu aiškiai prirodys, kad butinai reikalinga jiems sugrįžt, speciališkai leidimas bus duotas išvažiuot, nors kvota dar neišbaigta. Aišku, kad tik keli iš tukstančių svečių galės gaut tą speciališką leidimą.

Visi italai, kurie grįžta Italijon laikinai, ir kurie su savim turi visus reikalingus dokumentus prirodymui, kad jų namai yra Suv. Valstijose, tik tada neturės jokios bėdos grįžtant į Suv. Valstijas. Bet ištikro jie ras, kad jų tiesos sugrįžt, kuomet jie nori, yra panaikintos, jeigu kvota neišbaigta.

Jųs privalote gaut Geriausią Kavą.
"It's the Best"

Kuomet šitie italai laukia kvotos išsibaigimo, jie gali but priversti pasilikt ten ilgiau, kaip šešis mėnesius ir kuomet galutinai gauna leidimą išvažiuot, daug vargo kęs, jeigu Suv. Valstijų konsulis atsisakys duot vizą ant jų pasportų, todėl, kad pasiliko užjuryj ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu toks ateivis nustoja privilegiją sugrįžt į Suv. Valstijas kaipo apsigyvenęs ateivis laikinai užjuryj, toks ateivis netik turės laukt kol kvota vėl atsidarys, bet gal turės gaut pasportą ir prieš jį laukia tukstančiai kitų, kurie jau pirmiau prašė pasporto važiuot į Suv. Valstijas. Iš vėliausių žinių mes randame, kad yra suviršum 350,000 aplikacijų pasportams ir sulyg tų skaitlynių imtų suviršum penkis metus kol tokis italas, gyvenęs Suv. Valstijose, gaus progą sugrįžt.

Italijos viršininkai tiki, kad turi tiesą tai padaryt, nes, jeigu Suv. Valstijų imigracijos viršininkai skaito "lankančius" italus kaipo ateivius, kuomet kvota dar neišbaigta, italų kvota gali but sumažinta keliais tukstančiais kasmet, ir jų nuomone, jeigu šitie italai, kurie gyvena Suv. Valstijose, gali prirodyt Suv. Valstijų imigracijos viršininkams, kad buvo sulaikyti Italijoj, išaiškinimas įstatymo yra, kad šešių mėnesių laikas gali but prailgintas ir jie turėtų but įleisti, nepaisant kvotos, nors kad ir ilgiau pasiliktų.

KIBIRKŠTELĖS.

Bagočius bene liko "Insurence" agentu, kad išvažiavo į Kauną apžiurėt Kazlausko pastatytą fabriką, už kurį dabar kai kas po teismus tasosi.—Niks.

o

Jeigu kas rengiatėsi ženytis, tai nepamirškite pirmiausia laikraščiams išsiuntinėt savo ir savo busiančios pačios paveikslus, kad paskelbtų su visais nuopelnais. —Iks.

o

Netrukę ir mes paskelbsime karę. Jei ne kam kitam tai nors šiaudinėms skrybėlėms. Eis jos rukdamos ant vagių ir ten ramiai lauks kito pavasario susimylėjimo. —G.G.G.

o

Baigiasi vasara ir tuojaus prasidės žiema, o su ja ir ne pabaigiami koncertai. Kaszinkokius artistus iš Lietuvos šiuosmet sulauksime; gal Byras su Oliaka sugrįš, kad iš estrados rodyt publikai susuktus zubus.—G.G.G.

STRAIPSNIS XXXVII

Kaip paruošt kudikio maistą bonkutėse.

Pirmuose straipsniuose švarumo reikalais ir svarba ruošiant kudikiui maistą, buvo pabrėšti. Maisto švarumą ir grynumą galima visai sunaikint, jei nešvarųs indai vartojami jo ruošimui.

Greta švarumo svarbos, yra teisingas nusaikavimas ir tinkamas atmiešimas. Kada kudikiams vartojama pasaldintas kondensuotas pienas, tai jį reikia iš blėšinės atmieruot šaukštais, pilant iš blėšinės, bet nesemiant. Tai geriausias budas gaut tikrą mierą. Gali lengvai suprast, kad sėmimas netinka, nes prie šaukšto, prilimpa perdaug pieno. O kadangi pamokinimai liepia imt tiek ir tiek šaukštų prie tiek ir tiek uncijų vandens, tai toki prilipimai gadina tikrai mierai. Atmieravus reikalingą kiekį, svarbu išplaut stiklą su virintu vandeniu, kuris vartojamas miešimui, tokiu budu visą pieną suimsi. Atidarytą blėšinę visados reikia laikyt šaltoje, švarioje vietoje, dručiai uždarytą su apvožta stikline ar puodeliu.

Vanduo miešimui vartojamas, pirma turi but išvirintas ir atvėsintas. Tokis vanduo šituose straipsniuose vadinamas "virintu" vandeniu. Saikuok jį švariose graduacijos bonkose. Po to atmieruok pieną kai jau augščiau sakėme. Dėdamas kiekvieną šaukštelį pieno į graduatorių, maišyk iki jis pilnai ištirps. Tada supilk viską į sterilizuotą bonkutę ir tuoj uždėk sterilizuotą čiulpiką.

Nėra reikalo vartot leiką, bet jei vartojama, tai atminkite, kad svarbu ją turėt sterilizuotą. Sumaišyk maisto tik vienam sykiui.

Ar tavo kudikis verkia? Ar jis nervingas ir neramus? Jeigu taip, tai dažniausia maistas jam netinka. Jei pati negali savo kudikio žindyt, ir jei jis neauga iš krutų pieno, duok jam Bordeno Eagle Pieną—maistą, kuris laimingai išauklėjo tukstančius kudikių. Jis lengvai priruošiamas — tik dėk virinto vandens kaip liepiama. Per 65 metus motinos davinėjo Eagle Pieną kaipo didelę dovaną savo kudikiams. Jį rekomenduoja gydytojai kudikiams, kurie sirguliuoja ir silpni, nes jis lengvai suviršinamas ir teikia pilną sotumą.

Netik jis labai tinka kudikiui, bet yra geriausiu maistu nedapenėtam vaikui. Pastebėtini eksperimentai, daromi su mokyklų vaikais, parodė, kad vaikai gaunanti Eagle Pieną, vidutiniškai gavo po septynius svarus daugiau ugio, negu penimi paprastu bonkų pienu. Atsidėjęs tėmyk savo vaiką. Sverk jį dažnai. Žinok, kad nedapenėtas vaikas dažnai yra nedaauges. Jaunas vaikutis turi gaut kasdien po dušaukštu Eagle pieno, atmiešto trimis ketvirtdaliais puoduko šalto vandens. Duok paryčiais arba po pietų. Senesni vaikai dažnai jį geriau mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Prityręs Lietuvis Fotografistas
Jonas Černius,
8 Vernon st., Worcester, Mass.
Traukiu paveikslus pavieniu, vestuvių, draugijų, išvažiavimų, parodų ir pagrabu. Darau krutamus paveikslus. Specialistas piešime didelių paveikslų. Užlaikau visokius paveikslų rėmus.
Tel. Park 2148—W.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA
Aštrus Skausmų
ir reumatiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su
SEVERA'S GOTHARDOL
Išrikimas linimentas
Geras vaistas dėl susimušimo, išsukimo, tinimo, raumenų šlyvumo, skausmus strėnose ir šonuose.
KAINA 30 IR 60 CENTAI.
Klauskite pas aptiekorius.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nuvyk skausmą šalin!
Raiškus petys, meilungiškas traukymas muskulių, išnarytas sanarys—visuomet yra draugais didelio Skausmo. Tačiau patrynus truputį
PAIN-EXPELLERIU
ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirtini priešai. Nusipirkite jo bonką šiandien pas savo aptiekorių—kaina tik 35 ir 70c. Persitikrinkite, kad butų ant pakelio musų Inkaro vaisbaženklis. Neimkit pamėgzdžiojimų.
TRADE MARK
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

KILA IŠGYDOMA
Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jumis išmėginimui visai DYKAI.
Plapao Laboratories,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St., Worcesteryje, virš Iver Johnson krautuvės
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai.
Tel. Park 3310

Jos nerviškas galvos skaudėjimas prapuolė.
Sakosi niekad nesijautusi taip gerai kaip dabar.
Lonia Collina iš Washingtono, Ark. rašo: "Šitas laiškas palieka mane gerame sveikatos story. Aš turėjau skrandžio ir vidurių ligą, buvau paraibaigusi, nervuota ir galva skaudėdavo. Paėmus Nuga-Tone'ą per trumpą laiką, aš jaučiuosi lyg kad niekad nesirgus. Aš patyriau, kad tai yra puikus vaistas visai šeimai." Nuga-Tone, didysis sveikatos atgaivintojas, padaro stiprius, tvirtus ištvermingus vyrus ir moteris. Tai yra vienas puikiausių kraujo ir nervų vaistų, kokie kuomet buvo pardavinėjami. Nuga-Tone galima drąsiai patart nuo visokių virškinimo kliučių. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam mėnesiui gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą arba pinigais bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bonkelės), arba pasiųs tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 So. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems $1.00.

PASKUTINIS PRANEŠIMAS

AMERIKOS LIETUVIO PIKNIKAS

Atsibus Ateinančioje NEDĖLIOJE 16 DIENĄ RUGSĖJO-SEPTEMBER 1923

SODE OLYMPIA PARK

PRIE EŽERO QUINSIGAMOND. VIETA LIETUVIŲ BENDROVĖS, VISIEMS ŽINOMA. PIKNIKAS PRASIDĖS NUO PIETŲ.

Parko vieta bus padalinta į keturias dalis: Kaunas, Vilnius, Gardinas ir Suvalkai.

Bus gražiausių žaidymų, lenktynių ir prakalbų. Lietuvių Benas grieš kuogražiausias lietuviškas meliodijas. Bus orkestra iš armonikų ir skripkų. Bus nuimti krutami paveikslai.

Puikiausi pietųs, parupinti P. VISOCKIO, lietuvio kukoriaus. Pietus susidės iš: 1) Žuvies Čiauderio, Bostono mados, 2) Filet sole tartar sauce, 3) Vištukas "a la king," 4) Delmoniko bulvės, 5) Gardžių gėrimų.

Kviečiame visus širdingai pribut ir kartu pasilinksmint. Svečių žada pribut ir iš kitų miestų: iš Gardner, Fitchburg, Hudson, Boston, Cambridge, Lawrence, Brockton, Webster ir iš Connecticut. Worcesteriečiai tikrai visi bus, pasilinksmint ir pamatyt kas laimės gražias dovanas.

Vaikinams ir merginoms lenktynėse bus duotos gražios dovanos. Kas dalyvaus lenktynėse tas ir laimės jas.

D. GALINIS iš So. Bostono tikrai pribus ir apsakys savo gyvenimą Lietuvoje. Jis gyveno 3 metus Kalvarijoje ir pažįsta gerai visų Worcesteriečių gimines ten gyvenančias.

KAIP ATRAST PIKNIKO VIETĄ?

Iš Worcester miesto, reikia važiuot keliu ant Bostono, tuojaus už miesto ežeras, per ežero tiltą pervažiavus reikia imt kelias po tiesiaja (dešine) ir žiurėt po tiesiu šonu, kame pamatysite iškabą OLYMPIA PARK. Nuo Bostono atvažiavus, tas pats kelias rasis pirma negu tilta atvažiuosite. Automobilius keravojant saugokitės nelaimių, nes keliai pilni automobilių.

"Amerikos Lietuvio" Administracija.

Jeigu lytų, piknikas bus atidėtas ant sekančios nedėlios. Jeigu tik apsiniaukus butų, TAI P-I-K-N-I-K-A-S TIKRAI ĮVYKS.

VIETOS ŽINIOS.

"Amerikos Lietuvio" išvažiavimas. Ateinančioj nedėlioj įvyksta "Amerikos Lietuvio" išvažiavimas Olympia darže. Visi dalyvaukime. Leidėjas p. Paltanavičia šiuosmet dėjo visas pastangas, kad išvažiavimas butų įvairesnis už visus buvusius "A.L." išvažiavimus. Girdėt, kad daugybė žada dalyvaut ir iš kitų kolionijų. Važiuodami imkite karus nuo miesto rotušės, Lake Shore ir išlipkite tuojaus pirmoje stotyje pervažiavę tiltą, ir eikite dešinėn, ir taip prieisite daržą. Jeigu lytų, išvažiavimas atsibus kitą nedėldienį, Rugsėjo 23 dieną.

Numirė dėl sužeidimo. Jonas Klimonis, 35 metų amžiaus, nevedęs, naris SLA. 57 kuopos, naris SLRKA. kuopos, eidamas skersai Boston & Maine geležinkelį, nepatėmijo atslenkantį garvežį, kuris jį parbloškė ir pavojingai sužeidė. Ratai nulaužė jam dešinį petį, sutrynė kojį ir suteikė keliatą kitokių žaizdų. Nugabentas jis ligonbutin, po dviejų valandų numirė. Laidotuvės atsibuvo praėjusiame nedėldieny, 9 dieną Rugsėjo. Palaidotas tapo francuzų Notra Dama kapuose.

Mirė nuo džiovos. Vincas Jokubauskas, paeinantis iš Kaltinėnų parapijos, Tauragės apskričio, turįs amžiaus 61 metus ir 6 mėnesius ir atvykęs amerikon 1898 metuose, gyvenęs Worcesteryje ir jo aplinkėse ukininkavęs, praėjusioj savaitėj numirė dėl džiovos ir 7 Rugsėjo tapo palaidotas šv. Jono kapuose. Paliko dvi dukteris, Uršulę ir Anelę, ir sunų Stasį. Sesuo jo gyvena Chicagoj, ir trįs broliai Lietuvoj. Velionis buvo geras lietuvis. Lai bus jam lengva svetima žemelė, užlaikerusi jo kuną.

Netaip išėjo. Ankstyvesniuose paskelbimuose buvo sakyta, kad bus saulės užtemimas visuotinas. Prieš pat tą dieną laikraščiai skelbė, kad užtems tik pusę. Tačiaus užtemė tik vieną penktą dalį. Vakarinėse valstijose, kur buvo galiaus sakyta, kad užtemimas bus visuotinas, ir ten tokio užtemimo nebuvo. Tokiu budu šį kartą užtemimas nebuvo kaip reikiant nuspėtas.

Reikalauja darbininkų. Worcesterio viešasis darbininkų samdymo biuras reikalauja įvairios rušies darbininkų, daugiausia amatninkų, kaip metalo taip ir medžio išdirbystėje, daugiausia prie įrankių išdirbimo, kaip ant vietos taip ir kituose miestuose. Biuras yra po numeriu 48 prie Green gatvės. Kas jieškote tokių darbų, atsišaukite po devintai ryto valandai.

Truksta mokyklose vietos. Jau treti metai kai viešose mokyklose truksta vaikams vietos, ir nors miesto valdžia dejuoja dėl to, bet atsidarius rudeniniam mokslui ir vėl tas pats. Dabar apie 4500 vaikai turės progą tik dalį dienos galės mokintis, ir pasitraukiant užleist vietą kitiems. Mokyklų supredentas Young spiria miestą statyt keturias naujas mokyklas.

Permažai policistų. Policijos viršininkas Hill, sako, kad negalima mieste palaikyt tvarkos kaip reikiant, dėl stokos policistų, ir todėl reikalinga yra dar dvidešimts penki naujų policistai. Miesto valdyba tą viršininko reikalavimą priėmė, ir bus priimami nauji policistai, kurių devynis skirs majoras, gi kitus pats policijos viršininkas.

Svarbus susirinkimas Birutos dramatiškos ir pašelpinės draugijos įvyks 15 d. Rugsėjo, 7 valandą vakare, A.O.H. salėje. Malonėkite visi nariai butinai susirinkt, nes yra labai svarbių reikalų. Praėjusiame susirinkime nutarėme lošt teatrą, tai yra svarbiausia kiekvienam, nes tas paliečią visą draugiją.

J. Skliutas, pirm.

Pranešimas. Aido horas pasirinko sulošt penkių aktų dramą "Veidmainystė ir meilė," Šilerio, "Thanksgiving Day," 29 Lapkričio. Todėl meldžia vietos mėgėjų prasilenkt su virš minėtu veikalu.

A. H.

DIDELI ŠOKIAI! Subatoje Rugsėjo 15 d., 7 val. vakare, MAIRONIO PARKĖ. Grieš puiki orchestra po vadovyste J. BLIUDŽIO. Visi atvažiuokite, jokios įžangos nebus.

Nelaiminga pradžia. Elena Remhow, susikrausčius į savo naujus namus prie Parker gatvės, greitai apsidžiaugė savo namais, kuomet nakčia atsikėlus gert vandenio, neužsižibinus žiburio, kad neprižadint šeimynos, iš kambario išėjo ne per tikrasias duris ir nupuolė laiptais nuo viršutinio augšto. Puolimas buvo tiek nelaimingas, kad moteris nusilaužė šonkaulį.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

CAPITOL PHOTO STUDIO

Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinkamiausia dovana jusų draugams ir gentims.

Mano ilgų metų patyrimas ir prieinamos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nusiimt paveikslus. Taipgi norime atkreipt atyda Chorų, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveikslų didelėmis grupėmis žmonių.

S. BAJIERČIUS,
Savininkas.
24 MILLBURY STREET,
Tel. Park 2093 R.

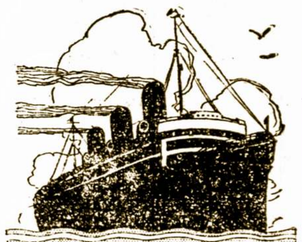

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausis kelias į visas dalis
LIETUVOS

Išplaukimai kas savaitę nuo Pier 86, north River, prie 46 st., New Yorke, geriausiais laivais:
"Resolute," "Reliance,"
"Albert Ballin,"
"Deutschland."
su I, II, ir III kliasos pasažierais, ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III kliasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, malonios aplinkybės.
United American Lines,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover st. Boston, Mass.
ar kiti įgalioti agentai.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausis, tiesiausis susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:

NEW AMSTERDAM
Rugsėjo 15-tą.
VEENDAM
Rugsėjo 22-trą.
ROTTERDAM
Rugsėjo 29-tą.
VOLENDAM
Spalio 6-tą.

Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios kliasos pasažierų. Del užsakymų kreipkitės prie vietinų agentų, ar
HOLLAND AMERICAN LINE,
89 State St., Boston, Mass.

CUNARD
Ar manot atsiimt gimines į Americą?
2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą.

Leisk musų raštinei Kaune pagelbėt Jusų giminėms išgaut pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengt į kelionę.

Nereikia laukt del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia jurių kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.

Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinot su musų vietiniu agentu arba musų raštinėje.

CUNARD LINE,
126 State St.,
BOSTON,
Mass.